Binnenstadskrant

Binnenstadskrant, 14e jaargang, nummer 4, najaar 2009

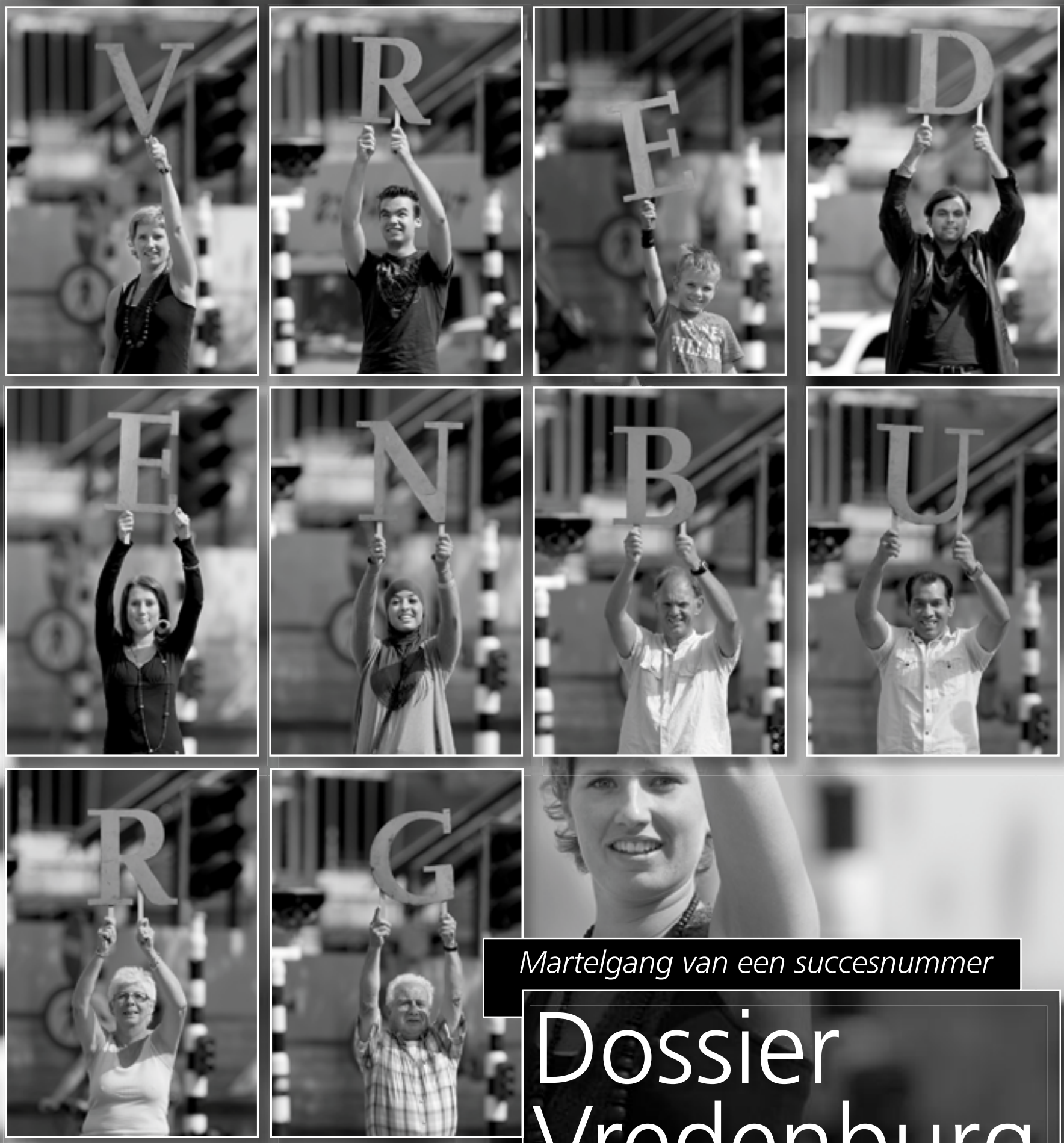

Martelgang van een succesnummer

Dossier Vredenburg

- *Oudegracht als pretpark*
- *Vreemde fietsen*
- *Walmuren versleten*
- *Horeca in winkelstraten*

Wildplassen

Gert-Sjoerd Kuperus

Op een vrijdagmiddag kwamen twee busjes mijn straat in en stopten voor het Catharijneconvent. Er kwamen een stuk of tien mannen uit - bouwvakkers waarschijnlijk, gezien de logo's op de busjes. Ze stelden zich in een rij op voor de muur van de kerk en het convent en begonnen te plassen. Daarna stapten ze weer in en vertrokken. Op mij kwam het over als een actie die met bijna militaire precisie was uitgevoerd.
In het jaar 857 vond er een echte militaire overval op Utrecht plaats. Vikingen, Noormannen uit Denemarken, pleegden een aanslag op de stad, waarbij ze veel slachtoffers maakten onder de geestelijken en de bisschop de stad uitjoegen. Volgens een bron, een zekere Odbert, bleef er in de stad zelfs niemand meer over om `tegen de muur te pissen.` Je kunt vraagtekens plaatsen bij de historische waarde van het verhaal. Dat deed onder anderen mijn voormalige buurtgenoot Luit van der Tuuk in een aantal bijdragen aan het Jaarboek Oud Utrecht. Maar los daarvan: het laat zien dat wildplassen geen uitvinding van onze tijd is, maar ook in de middeleeuwen al volop voorkwam. En anders dan nu stond er toen kennelijk geen boete op. De beschaving is op dit punt toch een stukje verder gekomen.
Onlangs is onder de muziekschool een flink stuk (17 meter) blootgelegd van de oude muur van het Romeinse castellum. In de jaren veertig van de vorige eeuw was ook al een fors stuk muur opgegraven en in een kelder voor het publiek zichtbaar gemaakt. En waarschijnlijk staan er nog heel wat meter te wachten op ontdekking. De verwoestingen uit 857 (als ze al hebben plaatsgevonden) zijn dus aan de oude muren voorbijgegaan. Het Initiatief Domplein wil de gevonden muur in het zicht brengen in een ondergrondse bezoekersruimte. Dat lijkt mij een goed idee. Maar dan wel met een bordje erbij dat wilplassen streng verboden is: voor bouwvakkers, Vikingen en overige toeristen, geestelijken en andere Utrechters. ●

Dossier Muziekcentrum

Dick Franssen

Muziekcentrum Vredenburg, dat is 23 letters. Ze stonden op de gevel bij de kleine zaal. Hoe hij er aan kwam weten we niet, maar een paar weken terug bracht een man ze bij ons in een kartonnen doos. Of wij er iets mee konden? Rare vraag. De man was er niet van op de hoogte - het was puur toeval -, maar ons najaarsnummer zou voor een flink deel over Vredenburg gaan. De meeste artikelen waren al klaar, en het beeld dat daaruit oprees stemde niet vrolijk. Het Muziekcentrum kende gouden jaren, maar raakte aan het einde van de vorige eeuw in de versukkeling. Nieuw elan was nodig, maar de plank werd voortdurend misgeslagen. Alles ging fout: verbeteringen kwamen te laat, de grote zaal werd ten onrechte heilig verklaard en de bekwame directeur Peter Smids voelde zich onvoldoende gesteund en vertrok. Daarna een paar heilloze beslissingen: sluiting van Vredenburg terwijl dat helemaal nog niet hoefde (zelfs Corio-directeur Gerard Groener was verbaasd) en bouw van een tijdelijke concertzaal in niemandsland.
Wat een geklooi, ten koste van het Utrechtse muziekleven, van personeel van Vredenburg, van veel geld, van het aanzien en het functioneren van de Binnenstad. En beter wordt het er nog niet op, zoals het artikel op bladzijde 3 laat zien. In plaats van een raadsenquête te houden, vooral om te leren van het verleden en te bepalen wat je nu het beste kunt doen, staat de gemeenteraad er bij en kijkt er naar.
Een foto maken van de grote zaal mocht niet. We konden van de afdeling voorlichting foto's van twee jaar geleden krijgen. De cover, zo noemen wij de voorpagina. 23 mensen die elk een letter vasthouden, zou dat iets zijn? We verwierpen het; het zou pietepeuterig worden. Met negen hele letters en een gebroken N gingen we naar het Smakkelaarsveld en haalden daar tien voorbijgangers over te poseren. Ze mochten lachen, maar het is om te huilen. ●

Interessante websites

www.wijkraadutrecht.nl
www.allesoverutrecht.nl (digitale krant met veel stadsnieuws en pittige commentaren)
http://bouwput.blogspot.com (goed onderhouden,onafhankelijke site over de ontwikkelingen in het Stationsgebied)
www.utrecht.nl (gemeente)

Colofon

De *Binnenstadskrant* is een initiatief van bewonersgroepen in de Binnenstad van Utrecht.

Redactie
Marijke Brunt
Dick Franssen
Gwyon Hoogenraad
Inge Keizer
Gert-Sjoerd Kuperus
Ben Nijssen
Jesse Pouw
Sjaak Ramakers
Jacqueline van Eimeren

© Fotografie
Eut van Berkum
Humphrey Daniëls
Rop van der Lingen
Sjaak Ramakers
Saar Rypkema
Patrick van der Sande
Janneke Walter

Fotoredactie
Sjaak Ramakers

Vormgeving
Communicatieteam x-hoogte

Druk: Dijkman Offset, Diemen
Verspreiding: Guus Touker
Oplage: 10.000

Brieven en kopij sturen naar:
Binnenstadskrant
Nieuwegracht 82
3512 LW Utrecht, tel. 2314555
redactie@binnenstadskrant.nl

www.binnenstadskrant.nl

Deadline volgend nummer
2 november
Verschijning 20 november

Abonnementen: 10 euro per jaar

De *Binnenstadskrant* is mogelijk gemaakt met bijdragen van:

- Wijkraad Binnenstad
- Bewonersgroepen Binnenstad
- Wijkbureau Binnenstad
- Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, afdeling Welzijnszaken
- Cumulus
- Politie Centrum

Adressen

Wijk C Komitee
www.wijkc.nl

Buurtpreventiegroep Wijk C-West
tel. 2328076

Buurtpreventiegroep Wijk C-Oost
tel. 2315668

Buurtpreventiegroep Lang en Breed
tel. 2328591

Buurtpreventiegroep Wolvenroedel
tel. 2317601

Bewonersgroep Wolvenbuurt
tel. 2310578

Bewonersgroep Vrouwjuttenhof
tel. 2322948

Beheergroep A t/m Z
tel. 2333147

Beheergroep NV-huistuin
tel. 2367315

Werkgroep Pandhof Sinte Marie
Visschersteeg 9, 3511 LW

Zakkendragersvereniging
tel. 2317578

Vereniging Grachtstegen
Lauwersteeg 11, 3511 JM
grachtstegen@hotmail.com

Stichting Behoud Lepelenburg
e-mail: lepelenburg@planet.nl

Bewonersgroep Catharijnesingel
tel. 2304225

Bewonersplatform Centrale Oude Stad
tel. 2321533

Buurtcomite Twijnstraat en omstreken
www.twijnlijn.nl, twijnlijn@live.nl

Bewonersplatform Zuidelijke Oude Stad
e-mail: h.f.vandobben@tiscali.nl

Stichting Beheer Zeven Steegjes
tel. 2232036

Stichting Geertebuurt
tel. 2317735

Stichting Singelgebied Utrecht
www.singelgebied.nl

Utrecht Weer Omsingeld
tel. 2315668

Stichting Werkgroep Herstel Leefbaarheid Oude Stadswijken
tel. 2310976

BOCP
[Bewonersoverleg plannen stationsgebied] tel. 2522322

Platform Binnenstad Utrecht
tel. 2363252

Werkgroep Pandhof van de Dom
p.a. Kikkersloot 18
3993 TK Houten

Centrum Utrecht [ondernemersvereniging]
tel. 2317438 / 2400717,

Wijkbureau Binnenstad
tel. 2863960, fax 2863966,
e-mail: binnenstad@utrecht.nl

Welzijnsorganisatie Cumulus
tel. 2758490; fax 2758499,
e-mail: info@cumuluswelzijn.nl

Algemene Hulpdienst
[Burenhulp Binnenstad]
tel. 2361743

Wijkagenten Binnenstad
tel. 0900-8844

Buurtcomité Vaartsebuurt
tel. 2316972

Bedrijven, instellingen en bewoners die de Binnenstadskrant willen ondersteunen met een financiële bijdrage kunnen een bedrag overmaken naar: giro 245122 t.n.v. Binnenstadskrant, Utrecht

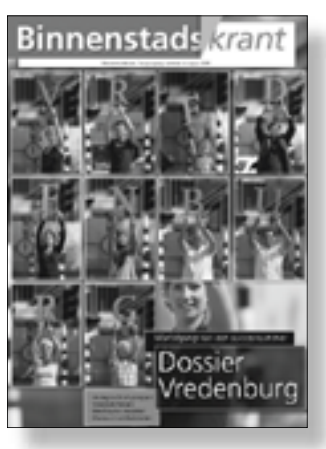

Omslagfoto's: © Sjaak Ramakers

Programmering Muziekpaleis nog ver weg

Marijke Brunt

De bezoekers van Rode Doos, Leeuwenbergh, poppodium Tivoli aan de Oudegracht en jazzpodium SJU moeten vanaf begin 2013 terecht in het nieuwe Muziekpaleis.
Ook muziekliefhebbers die sinds de sluiting van Vredenburg hun heil elders zochten, dienen verleid te worden om naar het Muziekpaleis te gaan. Vanaf het begin zal de programmering van het Muziekpaleis top moeten zijn. Anders zullen de bezoekers afhaken.

Aan de artistieke ambities van het Muziekpaleis ligt het niet - er wordt gesproken van 'de wereld verbazen', 'brandpunt van muziekcultuur', 'spraakmakend' en 'internationale uitstraling'. Maar hoe staat het met de praktische voorbereiding? We hebben nog drie jaar tot begin 2013 - of de datum wordt gehaald, valt te bezien (zie pagina's 4 -5), maar laten we het aannemen. Popconcerten geven geen problemen, die worden minder dan een jaar van te voren vastgelegd, aldus Tivoli, dat daarbij het belang onderstreept van een uitgebreid netwerk van goede contacten in de popwereld. Maar hoe zit dat met klassieke muziek?

Grote sterren

We steken eerst ons licht eens op bij het Concertgebouw en krijgen de programmeur van de zomerconcerten aan de lijn. Die vertelt dat het programma van de volgende zomer helemaal rond is. Men is nu hard bezig voor het programma van 2011, dat deels al op de rails staat.
Aan het programma van de zomer van 2012 wordt ook gewerkt. "Grote sterren moet je vroeg boeken." Ook hier wordt het belang benadrukt van een netwerk van goede contacten, dat voortdurende aandacht en zorgvuldig onderhoud vraagt.

Op het stadhuis

Dan bellen we met Muziekcentrum Vredenburg, dat de klassieke muziek moet gaan inbrengen in het Muziekpaleis. Zijn ze al bezig met de programmering van het seizoen 2012-2013? "Nee", zegt de persvoorlichter. "Daar gaat een andere organisatie over. Daarvoor moet u op het stadhuis zijn" en geeft een doorkiesnummer. De persvoorlichter van het Muziekcentrum beaamt overigens dat de tijd krap wordt voor een goede programmering vanaf 2013, dat is halverwege het seizoen 2012/2013. "We weten niet of het gaat lukken". Niet alleen gaat de tijd dringen. Het Muziekcentrum moet ook nog eens dit jaar een straffe reorganisatie doorvoeren wegens grote verliezen. Het personeel moet worden ingekrompen van 69 tot 44 à 49 en het aantal concerten met 42 procent. Dat is niet bepaald een ideale uitgangssituatie voor een spraakmakende programmering met internationale uitstraling.

Lijnen uitzetten

We bellen het opgegeven doorkiesnummer op het stadhuis. De secretaresse van wethouder De Gelder van Economische Zaken, Cultuur en Stadspromotie neemt op. We vragen of ze al bezig zijn met de programmering voor 2013. "Nee, nog niet.. We wachten tot de nieuwe stichting (Stichting Muziekpaleis, waarin Muziekcentrum Vredenburg, Tivoli en SJU opgaan, red.) op poten staat. De programmeurs van Muziekcentrum Vredenburg kunnen pas aan de slag als ze een mandaat hebben van de stichting.
Het dagelijks bestuur van de stichting gaat de lijnen uitzetten voor de programmering. Maar de stichting is nu met strubbelingen bezig, want het is de vraag of Tivoli mee gaat doen. Tivoli heeft namelijk het vertrouwen in de voorzitter van de nieuwe stichting opgezegd. En het is nu ook reces. Daarna komt meer duidelijkheid."

Eerst directeur zoeken

Misschien kan de nieuwe Stichting Muziekpaleis nu al meer duidelijkheid geven. De secretaresse van voorzitter Anderson meldt telefonisch dat de eerste aandacht uitgaat naar de ontwikkeling van de nieuwe organisatie en de bouw van het Muziekpaleis. Er wordt eerst een directeur gezocht die de organisatie kan opzetten. Als de organisatie staat, dan komt het inhoudelijke en artistieke werk."

Tivoli en gemeente samen aan de slag

Benieuwd naar de stand van de strubbelingen waar de nieuwe Stichting Muziekpaleis mee kampt, bellen we ook met voorzitter De Vos van poppodium Tivoli. Die maakt zich grote zorgen over de financiële onderbouwing van het Muziekpaleis. Muziekcentrum Vredenburg lijdt immers flinke verliezen, terwijl Tivoli goed draait.
Ook op programmeringsgebied ziet De Vos donkere wolken, als gevolg van de reorganisatieperikelen van Muziekcentrum Vredenburg.
Tivoli wilde wel meepraten in de nieuwe Stichting Muziekpaleis, maar niet zichzelf al bij voorbaat opheffen.Toen de voorzitter van de stichting weigerde inhoudelijke vergaderingen uit te schrijven, schakelde Tivoli de rechter in en kreeg gelijk. Maar het loopt uiterst moeizaam en Tivoli heeft zijn vertrouwen in de voorzitter opgezegd, aldus De Vos. "Voordat de stichting echt aan het werk kan gaan, zijn we een heel eind verder. Daarom laat Tivoli de stichting nu maar even zitten en zijn wij de afgelopen zomer samen met de gemeente aan de slag gegaan. Dat loopt goed. Er is wederzijds begrip voor de problemen, en wij willen die samen oplossen. We streven ernaar om spoedig verder vorm te geven aan onze samenwerking."
Intussen verstrijkt de tijd en zijn de grote sterren nog buiten zicht. ●

De grote zaal kort na de sluiting in 2007 © Eut van Berkum

Albert Hutschemaekers zoekt de zonzijde

Inge Keizer en Marijke Brunt

Van het oorspronkelijke Muziekcentrum Vredenburg zijn de kleine zaal, de foyers, de kantoorruimtes, de binnenstraat en de winkels aan de straatkant gesloopt. Alleen de grote zaal mocht blijven "vanuit historisch oogpunt en wegens de vermeende goede akoestiek", aldus Albert Hutschemaekers, directeur van de gemeentelijke projectorganisatie voor het Stationsgebied. De zaal wordt ingelijfd bij het nieuwe Muziekpaleis.

Hutschemaekers, altijd opgewekt © Sjaak Ramakers

Hutschemaekers somt de redenen op voor de sloop: veroudering van de technische installaties voor geluid en binnenklimaat, te kleine foyers, en "het niet functioneren van de relatie tussen het gebouw en de omgeving dat sociaal ongewenst gedrag veroorzaakte". En bovendien, "regelmatige vernieuwing is nodig".
De grote zaal is nu al twee jaar onbewoond en ligt er uitgekleed en kwetsbaar bij, als een ui die zijn beschermende rokken kwijt is. Alle openingen werden dichtgetimmerd, maar kennelijk is niet voorkomen dat de zaak in stilte is gaan lekken. Er is sprake van vocht, schimmel en water in de kelder, zo bleek onlangs bij een inspectie.

Grote maquette

Ergens achter de Mediamarkt op Hoog-Catharijne ligt het Informatiecentrum Stationsgebied. Een bord met een foto-impressie van het Muziekpaleis kopt 'Benieuwd naar de plannen? Kom binnen'.
Op de tegels voor de ingang van het Informatiecentrum is een plattegrond van het toekomstige Stationsgebied geschilderd. De verf bladdert af. Wordt waarschijnlijk niets meer aan gedaan, want het informatiecentrum verhuist naar het Staffhorstpand op Vredenburg Noord. Op de plattegrond liggen allerlei grote rode blokken, maar het Muziekpaleis is zo gauw niet te vinden. Daarvoor moet je binnen zijn. Naast de balie staat een grote maquette. De oude achtkantige grote zaal [was 1700, straks 1500 stoelen] is van bovenaf gezien goed herkenbaar, met de karakteristieke vierkante glazen lichtkoepel [al jaren afgedicht maar hopelijk straks weer lichtdoorlatend]. Tegen de grote zaal komen aanbouwen met kantoorruimtes; samen vormen ze een laag rechthoekig blok.

Grijs in variaties

Het spektakel van het Muziekpaleis wordt het grote blok naast en deels op de grote zaal. Hierin komen vier nieuwe muziekzalen bovenop en naast elkaar, met eroverheen een grote kap in de vorm van een wat scheefgetrokken doos waar de twee zijkanten aan ontbreken. De kap wordt gemaakt van grijze ondoorzichtige kunststof, versierd met ronde gaten. De vier zalen steken een beetje door de open zijkanten naar buiten. Vanaf de straat Vredenburg zie je straks de donkergrijze grote ronde uitstulping van de nieuwe popzaal [2000 staanplaatsen]. Boven de popzaal steekt het grote rozegrijs geruite vierkant naar buiten van de cross-overzaal [400 stoelen] met daarnaast het bescheiden ook rozegrijs geruite vierkant van de jazz-zaal [250 stoelen]. Door de andere open zijkant stulpt de donkergrijsrode kleine zaal voor kamermuziek [550 stoelen] uit. [Zie foto pagina 9.]

Veel roltrappen

Aan de singelkant [het water is terug] liggen gelijkvloers een café en een restaurant. Verder is het gebouw voorzien van foyers met uitzicht, veel roltrappen, en zijn er twee ingangen: aan de singelkant, en in het straatje tussen het Muziekpaleis en het nieuw te bouwen winkelwoonpand De Vredenburg dat op de plaats komt van de poffertjeskraam. De kap van het grote blok wordt 43 meter hoog. Daarmee steekt het Muziekpaleis ver uit boven zijn omgeving. Het buurgebouw De Vredenburg en het nieuwe entreegebouw van het winkelcentrum, buurman aan de singelkant, worden beide zo'n 25 meter hoog, net als C&A, de Bijenkorf en hotel Apollo [voorheen Smits].

Goedgekeurd hout
Bij het Muziekpaleis worden de gemeentelijke milieuregels strikt gevolgd. Projectdirecteur Hutschemaekers: "Het sloopafval is voor 95 procent gerecycled. De energievoorziening wordt zuinig, met een systeem van warmte/koude-opslag. Misschien kunnen we het straks zelfs zonder aardgas of stadsverwarming stellen. Er wordt groene stroom gebruikt. En al het hout, of het nu hardhout is, naaldhout of plaatmateriaal, moet het FSC keurmerk hebben dat de natuur- en milieuvriendelijke herkomst garandeert."

Van 81 naar 132,5 miljoen euro
In 2002 werden de kosten van het nieuwe Muziekpaleis geraamd op 81 miljoen euro.
Naarmate de plannen vorderden, was meer geld nodig. In 2006 stelde de gemeenteraad een krediet beschikbaar van 90 miljoen euro. Maar de begroting voor bouw en exploitatie werd eind 2007 afgekeurd door de gemeenteraad. Een onafhankelijk bureau concludeerde dat de exploitatiebegroting "gebrekkig, te ambitieus, risicovol en onhaalbaar" was.

In maart 2008 presenteerde het college van b & w realistischer begroting van de exploitatie.
De omzet en kosten werden van 25 miljoen tot 18 miljoen euro teruggebracht, door onder meer inkrimping van de jazz-optredens en de kamermuziekuitvoeringen. Terwijl in het Muziekpaleis wel een kamermuziekzaal wordt gebouwd met maar liefst 550 stoelen [vergelijk: kleine zaal Muziekcentrum had 350 stoelen].

Staalprijs
In juni 2009 kwam het bericht dat het Muziekpaleis weer meer gaat kosten, en wel 34 miljoen euro.
De investering steeg daarmee naar 132,5 miljoen euro, waarvan de aannemer 85 miljoen krijgt. De 34 miljoen gaan op aan opgelopen vertragingen, extra kosten voor opknappen van de grote zaal en prijsstijgingen door de kredietcrisis [€ 17,5 miljoen].
Hutschemaekers over dat laatste: "Het Muziekpaleis is voor veertig procent afhankelijk van de staalprijs en die is fors gestegen." Dat is een momentopname, want de staalprijs is in 2008 met tachtig procent gedaald, in 2009 gestegen en deskundigen verwachten ook een prijsstijging in 2010.
Hutschemaekers: "Grondstoffenprijzen fluctueren altijd, maar op een gegeven moment moet er besteld worden en de prijs worden vastgelegd met de aannemer."

Rekenkamer vinnig
In een vinnig rapport hekelde de gemeentelijke Rekenkamer onlangs de manier waarop de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de voortgang van het Stationsgebied, waar het Muziekpaleis deel van uitmaakt. De gemeente kreeg deelplannen te beoordelen die afwijken van het in 2004 vastgestelde plan. Maar een integrale vergelijking van deze ontwikkelingen met de oorspronkelijke hoofddoelstelling en een afweging van voor- en nadelen ontbreken tot nu toe en moeten er komen, aldus de Rekenkamer.
Hutschemaekers begrijpt helemaal niets van de kritiek. "Natuurlijk, er zijn altijd wel verbeterpunten, maar de aannames van de Rekenkamer zijn onbruikbaar. Steeds een eindbeeld presenteren bij de uitwerking van elk onderdeel, dat kan gewoon niet. De Projectorganisatie rapporteert al elk kwartaal aan de gemeenteraad. Ik heb er geen idee van hoe de Projectorganisatie de raad beter moet gaan informeren." Na de zomer gaat hij met de gemeenteraad in gesprek om samen te kijken wat de beste manier is om elkaar te informeren.

Te rooskleurig?
Zal met het Muziekpaleis ook gebeuren wat je wel eens vaker ziet bij grote openbare bouwwerken: een uiteindelijk duur 'spraakmakend' pand met een achterblijvende inhoud? Zal de huurder, de nieuwe stichting waarin het oude Muziekcentrum Vredenburg [klassieke muziek], Tivoli [popmuziek] en SJU [jazz] moeten opgaan, de begrote huur van 3,4 miljoen euro per jaar kunnen opbrengen? Zijn de verwachtingen over volle zalen en veel bezoekers niet te rooskleurig? De nieuwe stichting produceert tot nu toe alleen het lawaai van onderlinge slaande ruzie. En het Muziekcentrum verkeert in slecht weer.
De Rode Doos, de tijdelijke vervanger van de grote zaal, trekt veel te weinig bezoekers. Het publiek moet nu worden gelokt met een nieuwe foyer [à € 250.000], alweer akoestische aanpassingen, en een reclamecampagne. Inmiddels bezuinigt het Muziekcentrum wel drastisch op personeel en concerten. En wat te doen als overcapaciteit aan zalen ontstaat in de stad? Denk bijvoorbeeld aan de duur verbouwde Leeuwenbergh en de Geertekerk die 'Huis voor oude muziek' wordt. Beide hebben het intieme karakter voor kamermuziek dat het Muziekpaleis ontbeert.

Wolkeloze planning
De planning van het Muziekpaleis is nogal eens bijgesteld, naar achteren. Aanvankelijk zou het nieuwe gebouw zijn deuren openen in januari 2010. Vertraging op vertraging volgde.
Achter de schuttingen, die al wel een paar keer zijn voorzien van nieuwe voorstellingen, werd en wordt nog steeds niet gebouwd. Maar het college van b & w belooft in zijn reorganisatienotitie van 4 juni 2009 aan de gemeenteraad vanaf nu een wolkeloze snelle voortgang: in juni 2009 geeft de provincie de vereiste verklaring van geen bezwaar voor afwijken van het bestemmingsplan; in de nazomer is de bouwvergunning er; in oktober start de bouw; en begin 2013 is het Muziekpaleis af. De provinciale verklaring van geen bezwaar is er, zij het met drie maanden vertraging. Op dit punt is de wet op de Ruimtelijke ordening gewijzigd, maar Projectdirecteur Hutschemaekers verwacht hierdoor geen problemen. En het valt volgens hem nog maar te bezien òf en hoeveel vertraging een beroep bij de rechter tegen de bouwvergunning oplevert.

Optimistisch
Dat er bezwaren en beroepen zullen worden ingesteld tegen de verklaring van de provincie, en ook tegen de bouwvergunning en andere vereiste vergunningen, ligt in de rede. Er zijn maar weinig grote bouwplannen waar dat niet gebeurt. De wet geeft die mogelijkheid. De rechter kan in afwachting van zijn uitspraak in een bezwaar- en beroepprocedure een vergunning schorsen, en dus het werk stilleggen. Dat geeft vertraging. Maar de zonnige planning van het Muziekpaleis houdt daar geen rekening mee. De projectorganisatie heeft in elk geval geen tweede scenario 'voor vertraging' op schrift gezet en Hutschemaekers zegt desgevraagd op hooguit een half jaar vertraging te rekenen, ook gezien eerdere door de gemeente gewonnen procedures. Of dit optimisme kan worden volgehouden en het Muziekpaleis begin 2013 wordt geopend is de vraag.

Graven en bouwen
In elk geval is de omgeving van het Muziekpaleis in 2013 nog lang niet klaar. Het buurpand De Vredenburg zal wel uit de steigers zijn. Maar de parkeergarage onder het Vredenburgplein voor de bezoekers van het Muziekpaleis moet dan nog helemaal worden gegraven en gebouwd, en het winkelcentrum Hoog-Catharijne is voor veertig procent gesloopt en nog niet herbouwd. Bouwkranen en -putten zullen nog geruime tijd het decor vormen voor het nieuwe Muziekpaleis. ●

Opgeleukt

'Muziekpaleis' dat was de term die medewerkers van het Muziekcentrum Vredenburg lang geleden voor de grap gebruikten toen zij de eerste (ver)nieuwbouwplannen bespraken.
Het was niet de bedoeling dat die naam zou blijven hangen. Het nieuwe gebouw verdient beter dan een opgeleukte naam. Het hoort niet thuis in het rijtje van beddenpaleis, koi-paleis en lederpaleis. Gelukkig is het niet te laat.
Het duurt nog jaren voordat de bouw klaar is, tijd genoeg om een serieuze naam te bedenken. Trouwens, wat is er mis met 'Muziekcentrum Vredenburg'?
Als partners Tivoli en SJU zich daardoor tekortgedaan mochten voelen, dan is compensatie in de vorm van een 'Tivolizaal' en een 'SJU-zaal' misschien een idee. ●

Iets onomkeerbaar maken

Dick Franssen

Walther Lenting © Humphrey Daniëls

Eerst zegt Walther Lenting, wethouder Stationsgebied van 2001 tot 2006, dat hij niet snapt dat het Muziekcentrum al in juni 2007 dicht ging, op een moment dat nog absoluut niet zeker was wanneer de verbouwing zou beginnen. Even later in het gesprek geeft hij toch een verklaring: 'De wens vanuit cultuur om haast te maken was enorm, gevoed door de angst dat het weer niet zou doorgaan. Door te sluiten en te beginnen met de sloop van de kleine zaal werd het proces onomkeerbaar.
Ook de Projectorganisatie Stationsgebied wilde wat laten zien. De irritatie dat er steeds maar moest worden gewacht was hoog opgelopen. Het was de bevolking ook niet meer uit te leggen.
Nu heb je dus al een hele tijd een bouwput waarin niets gebeurt. Dat is ook heel moeilijk te verkopen. En dan kun je wel zeggen dat het allemaal de schuld is van Kees van Oosten en zijn bezwaar-procedures, maar zo simpel ligt het natuurlijk niet.'

Natuurkundige Lenting, 43, was Leefbaar Utrechter van het eerste uur. Als gemeenteraadslid ontpopte hij zich als een scherp debater. Dat hij - toen LU in 2001 naar veertien zetels ging - wethouder zou worden was een uitgemaakte zaak. Eén van de speerpunten van zijn partij was het verzet tegen het Utrecht Centrum Project (UCP). Ze wilde dat de stad een dorps karakter behield. Als schrikbeeld op affiches stond het silhouet van een centrum vol hoogbouw, met daarnaast het LU-ideaal: bebouwing 'op menselijke maat'.
Enkele maanden voor de verkiezingen van 2001, op het moment dat de laatste contracten getekend zouden worden, trokken de Jaarbeurs en Corio zich terug uit het UCP. De twee overgebleven partijen - gemeente en NS - probeerden nog vergeefs te redden wat er te redden viel. Vervolgens kwam er een college waarin LU met drie wethouders een dominante rol speelde.
Lenting: 'Met een aantal elementen uit het UCP, zoals de sloop van het Gildenkwartier, waren we het niet eens, met sommige andere onderdelen wel.'
De plannen moesten dus worden bijgesteld, maar dat kon moeilijk onder de noemer UCP. 'Dat was een heel fout woord'. Werktitel werd 'Stationsgebied' en die naam is gebleven.
Belofte maakt schuld. Leefbaar Utrecht had referenda aangekondigd, en zo mochten de Utrechtenaren kiezen uit twee varianten: plan 1 en plan A. In het ene kwam er een nieuw muziekcentrum op het Smakkelaarsveld (de goedkoopste oplossing), in het andere werd voortgeborduurd op het oude UCP-plan: handhaving van de grote zaal en nieuwbouw daaromheen.

Euvele moed

De bevolking koos voor behoud van de grote zaal, volgens Lenting niet in de laatste plaats door toedoen van de VVD, die er in die tijd alles aan gelegen was Leefbaar Utrecht onderuit te halen. Onder aanvoering van raadslid Thijs Ornstein werd, zo zegt de oud-wethouder, van LU het beeld geschapen van cultuurbarbaren die de euvele moed hadden één van de mooiste en beste concertzalen van de wereld te slopen. Lenting:'Er was toen geen houden meer aan. In de gemeenteraad was er geen gesprek meer over mogelijk. De ruimte ontbrak om een behoorlijke afweging te maken. De raad had zichzelf de mogelijkheid ontnomen rustig na te denken en met kiezen te wachten op het materiaal dat we nog aan 't verzamelen waren.'

Mond houden

Is die grote zaal zo bijzonder?
Mooi, dat wel, maar heel goed en heel praktisch zeker niet. Ook in die tijd hadden professionals veel kritiek, maar die bleef voor een belangrijk deel binnenskamers. Lenting: 'Daar werden binnen Vredenburg dingen gezegd als: 'Het is een rotzaal, ik zal er geen traan om laten als hij afgebroken wordt. Maar dat zul je van mij nooit in de pers lezen.' 'Naar buiten toe hielden ze hun mond, uit angst draagvlak te verliezen. Wat mijzelf betreft: ik had geen uitgesproken standpunt. Het was mij om het even. Voor mij ging het slechts om één ding: we hebben afgesproken dat er een muziekpaleis komt, en dat maken we voor elkaar. Maar als ik objectief naar die zaal kijk dan vind ik het wel krankzinnig om er zo aan te hechten, want meer de helft van het publiek ziet de musici alleen van opzij of van achteren, en behoorlijk zitten doe je er ook niet. Dat neemt niet weg dat er met al die catacomben en gangetjes geen leukere plek is om een feestje te bouwen, zoals de Nacht van de Poëzie.

So what?

Toen Lenting nog maar kort wethouder was stapte de Maastrichtse architect Jo Coenen bij hem binnen met een maquette van het muziekpaleis. Coenen vertelde dat hij hem had gemaakt in overleg met voorzitter Barry de Vos en directeur Dick te Winkel van Tivoli. De maquette paste precies in de ruimte die in het UCP voor het paleis was gereserveerd. Dat leek dus in orde, maar inmiddels lag het toch anders. Lenting en zijn ambtenaren hadden namelijk besloten een deel van de grond over te doen aan Corio, dat plannen had voor een woon-winkelgebouw (De Vredenburg). Het toekomstige muziekcentrum is qua oppervlakte zelfs een stuk kleiner dan het oude, maar veel en veel hoger, omdat de zalen op elkaar komen. In die nieuwe, verticale opzet is het onmogelijk de grote zaal tijdens de werkzaamheden open te houden.
Op een gegeven moment tijdens de planvorming meldde ook de SJU zich. Lenting: 'Naar mijn beleving waren ze er ineens. Ik had er geen moeite mee. Nog een zaal er bij. So what? 'De SJU is treurig behuisd, en de samenwerking schept kansen voor een uitgebreidere en gezondere exploitatie. Het netto-resultaat was een verbetering.'

Groot geld

De oud-wethouder had liever de vrijheid gehad in de architectenkeuze, maar hij vindt wèl dat Herman Hertzberger er prima uitgekomen is. 'Hij is nog steeds erg bij de les, en bepaald geen vermoeide oude man'. 'n Paar dingen zitten hem dwars: het getob op het Vredenburg, het geringe succes van de Rode Doos en vooral de kostenoverschrijding van dertig miljoen. 'Ik weet niet wat ik had gedaan als ik de wethouder was. Ik hoop dat ik gezegd zou hebben: we hadden honderd miljoen afgesproken en geen cent meer, dus schrap maar net zo lang tot je daar weer op uitkomt. Is er opzettelijk te laag begroot om iedereen over de streep te trekken, in mijn tijd dus? Of is de wereld -zonder dat ik er erg in had- plotseling zo veranderd?
Hoe dan ook, er wordt in Utrecht wel heel makkelijk over groot geld gepraat.' ●

www.binnenstadskrant.nl

Van Oosten: ‘Niet mijn schuld’

Puinzooi © Rop van der Lingen

Dat het Muziekpaleis duurder uitvalt is, zo stelt de gemeente, mede het gevolg zijn van extra kosten die in verband met juridische procedures moesten worden gemaakt. ‘Volstrekte onzin’,schrijft actievoerder Kees van Oosten in een brief aan de gemeenteraad. ‘De juridische procedures moeten nog beginnen. Ik zal niettemin een WOB-verzoek doen om een specificatie te vragen van de gemaakte kosten. Het is duidelijk: de bezwaarmakers krijgen bij voorbaat de schuld. Als het Muziekpaleis een fiasco blijkt te worden, dan hebben zij dat natuurlijk gedaan en niet de gemeenteraad, die heeft zitten slapen, en niet wethouder Harm Janssen, die zich al jaren door zijn adviseurs laat beetnemen.
Overigens: iemand die bij zijn volle verstand is, gaat niet slopen zolang er geen bouwvergunning is. De gemeente neemt een onverantwoord risico: straks wordt de vergunning in beroep afgekeurd en moet Utrecht culturele hoofdstad 2018 proberen te worden met de Rode Doos.’ ●

De visie van Riek

Dick Franssen

Na het vertrek naar Rotterdam van burgemeester Ivo Opstelten, die zijn brede schouders onder het UCP had gezet, zagen Jaarbeurs en Corio de kans schoon het Utrechts Centrum Project op te blazen. Dat leidde tot tien jaar vertraging en tot een nieuw plan, waarop Corio nadrukkelijk haar stempel drukt. Heel duidelijk is dat bijvoorbeeld te zien op het Vredenburg, dat tot ongeveer de helft teruggebracht wordt, met wanden die allemaal commerciële functies - winkels en wat horeca - krijgen. In het UCP bleef het plein veel groter, werd geen boom gekapt, en zou het vergrote, vrijstaande Muziekcentrum het dominante gebouw zijn.
Stedenbouwkundige Riek Bakker (Leidsche Rijn, Kop van Zuid) ging in het UCP uit van handhaving van de grote zaal, vervanging van de kleine zaal, een nieuwe middelgrote zaal en twee zalen voor Tivoli, alles op straatniveau. De grote zaal had tijdens de bouw van de nieuwe zalen de meeste tijd kunnen open blijven.

Uitroepteken

Een paar dingen waren Riek Bakker volstrekt duidelijk: ‘Vredenburg had het nooit zo ver geschopt als het niet in het centrum van het land had gestaan, omringd door parkeergarages en op loopafstand van het Centraal Station. Door Tivoli fysiek aan het Muziekcentrum te koppelen krijgt het popcentrum dezelfde unieke positie. Samen vormen ze een geweldige combinatie, waardoor Utrecht definitief muziekstad nummer 1 van Nederland kan worden. Er ligt nu dé kans om een daad te stellen: de realisatie van een muziekpaleis dat door aard en omvang staat als een uitroepteken’.

Riek Bakker schreef dat in ‘97, in het Definitieve Stedenbouwkundig Ontwerp. Inmiddels zijn we twaalf jaar verder, en is het een stuk moeilijker om die positie van muziekstad nummer 1 te bereiken, omdat de concurrentie enorm is toegenomen en Vredenburg veel klanten is kwijtgeraakt.

Verschillende culturen

In het licht van het huidige gekrakeel over de organisatiestructuur is het interessant te lezen wat Riek Bakker schreef: ‘Muziekcentrum en Tivoli hebben in het complex een zelfstandige positie, waardoor beheers- en identiteitskwesties zowel gecombineerd als gescheiden kunnen worden. Het is zeker niet raadzaam Vredenburg en Tivoli organisatorisch samen te voegen. Een van de sterke punten van het cluster is nu juist het naast elkaar bestaan van die verschillende culturen. Maar dat er door samenwerking op facilitair gebied winst kan worden gemaakt is evident.’ ●

Ranselen met tien zwepen

Dick Franssen

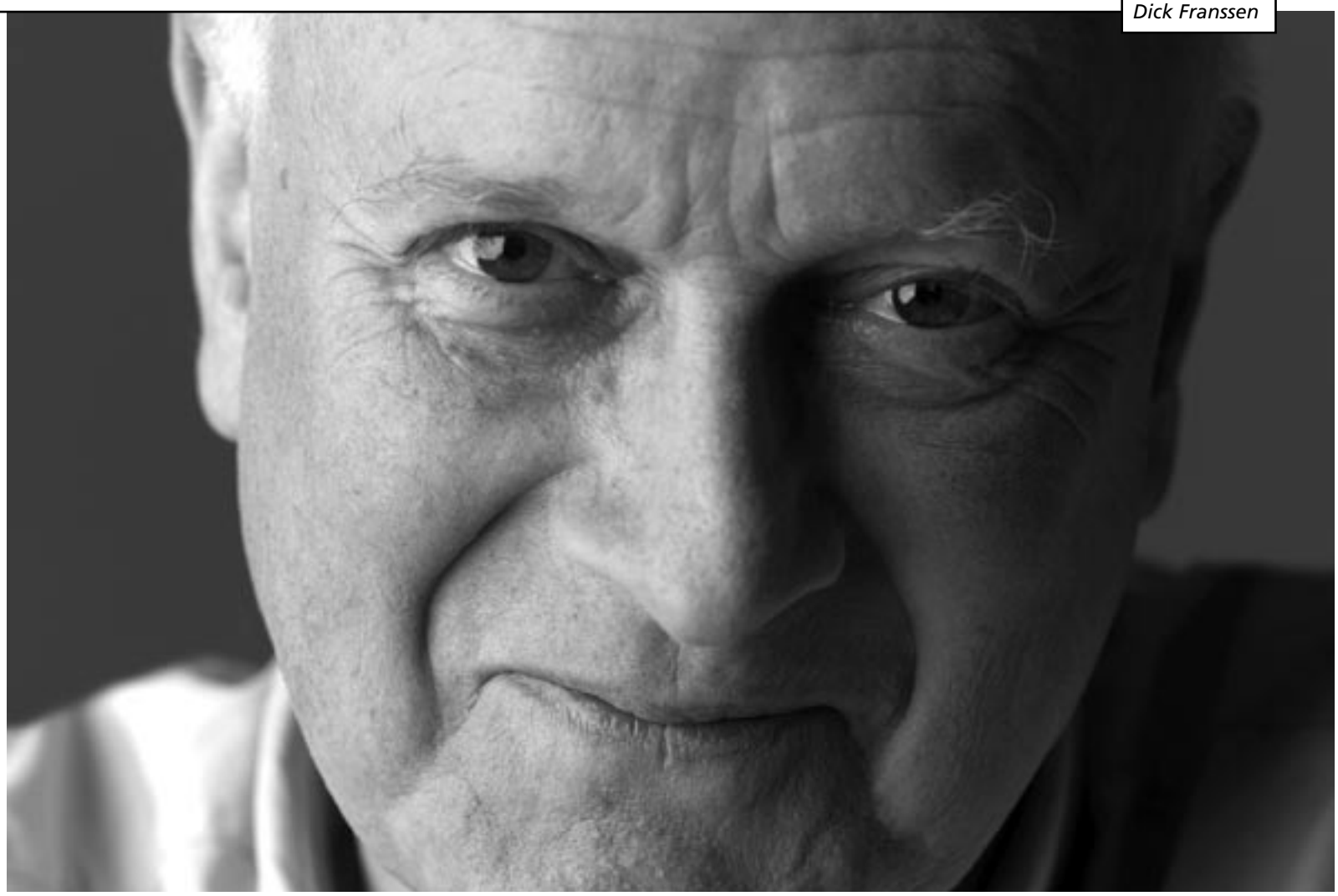

Peter Smids © Sjaak Ramakers

Vanaf het begin, eind jaren zeventig, was Peter Smids directeur van het Muziekcentrum. In 2001 ging hij weg, op eigen verzoek. Hij was toen 59. Achteraf twijfelt hij aan de juistheid van die beslissing.'Ik kon niet meer; ik was afgebrand. Maar in plaats van ontslag had ik misschien een jaar verlof moeten nemen'.
Smids heeft niet het gevoel dat, wanneer hij gebleven was, hij 'het Vredenburg-varkentje wel even had kunnen wassen'.
'Maar sommige dingen zouden ongetwijfeld anders zijn gegaan'.

Na zijn vertrek bij het Muziekcentrum in 2001 verhuisde Peter Smids naar Groningen om daar te bekomen van de stress. En nu woont hij met zijn vrouw in een appartement boven het postkantoor Ledig Erf, tussen vele duizenden boeken en misschien nog meer CD's., voornamelijk klassiek en jazz.

Hij heeft een heleboel van z'n vitaliteit terug, voelt zich prima, heel anders dan destijds. 'Ik was versleten, had ook geen enkel charisma meer. Het was tijd dat een andere kapitein het roer overnam, vond ik. Ik kreeg niks meer voor elkaar bij de gemeente. Alles ging er zo stroperig en traag. Er was een soort constellatie ontstaan tussen mij en de wethouders en de andere diensten, die niet goed functioneerde. Ik ben ongeduldig en resultaatgericht. Maar toen al, in 2001, waren ze eindeloos bezig met plannenmaken. Intussen begonnen de onvolkomenheden van het gebouw steeds zwaarder op me te drukken.'

Irritatie
Smids denkt niet meer zo veel aan het Muziekcentrum. Hij is intussen vooral met andere dingen bezig. Zo schrijft hij bijvoorbeeld recensies voor een jazztijdschrift. Nu hij, op verzoek van de Binnenstadskrant, nog eens opsomt wat er niet deugde aan het gebouw, komt, zegt hij, de irritatie weer boven. Een punt is bijvoorbeeld dat het geen losstaand pand was, met slechts één gebruiker, en één eigenaar. Smids kreeg te maken met junks in het semi-openbare deel, met andere huurders met soms hele andere opvattingen.
Op twee plaatsen was het verbonden met snel verpauperende stukken Hoog Catharijne. Het was onduidelijk waar HC eindigde en het Muziekcentrum begon. Op zo'n manier kun je een eigen uitstraling wel vergeten. Minpunt was ook de vijver vol fietswrakken en andere rotzooi naast de ingang op het Vredenburg. Plus de vislucht, afkomstig van de markt.
Te kleine goederenliften, een kleine zaal die er bij de bouw op het laatste moment ingefrommeld was. Een grote zaal, waarvan de laatste jaren een deel van de plaatsen onverkoopbaar bleek.
Smids: 'De grote zaal is heilig verklaard. Ik snap dat niet. Architectonisch en qua beleving is het inderdaad een hartstikke mooie ruimte, maar het publiek begon te beseffen dat je opzij van het podium en vooral er achter verre van ideaal zit. De laatste paar honderd kaarten raakten we niet meer kwijt. In de glorietijd - van 1985 tot 1995 - werd het nog voor lief genomen, daarna niet meer.'

Eigenwijs
In een achthoekige zaal kan de akoestiek niet perfect zijn. Echte goede zalen zijn allemaal schoenendozen. 'Hertzberger maakt zelf ook muziek; hij zou kunnen weten hoe het werkt, maar hij is verschrikkelijk eigenwijs. In het Chassé-theater in Breda maakte hij een zaal met een asymmetrisch balkon. Het resultaat is matig. Russel Johnson is de grote man als het om akoestiek gaat. Overal in de wereld wordt hij ingeschakeld, maar Hertzberger maakte geen gebruik van hem. Pas in Apeldoorn ging hij overstag.'
Elders in deze krant zegt oud-wethouder Walther Lenting dat er intern veel gekankerd werd op de grote zaal, maar dat niemand in het openbaar zijn mond opendeed. Dat klopt, zegt Smids. Over de grote zaal zei je niets lelijks. Behalve die ene keer. Tijdens een excursie naar Tilburg viel een vliegtuig op de Bijlmer, en Smids liet zich ontvallen dat het El Al-toestel beter op de grote zaal van het Muziekcentrum had kunnen neerstorten. Een journalist pikte het op en publiceerde het. 'Heel ongelukkig en ongepast, die grap'.

Cityfathers
Al vrij kort na de opening in '79 kwam Smids met

plannen om een aantal fouten van het Muziekcentrum te corrigeren. De reacties bleven lauw. De noodzaak werd niet erg ingezien. Waarom kosten maken, het loopt immers als een trein met 110 symfonische concerten per jaar en dertig grote popconcerten? Pas na heel wat gezeur kreeg hij wat dingen verbeterd.
Intussen werkte Utrecht aan de zoveelste versie van het Utrechts Centrum Project. Het ging allemaal zo langzaam dat burgemeester Opstelten ingreep. Hij haalde hulp van buiten in de persoon van de doortastende stedenbouwkundige Riek Bakker. Smids zei dat hij graag een nieuwe, betere, kleine zaal wilde. Hij zei ook dat Tivoli misschien wel wilde meedoen, want daar op de Oudegracht was het maar behelpen. Natuurlijk wist hij - jazzliefhebber - dat de SJU ook beroerd zat. "Maar die durfde ik er niet bij te halen. Dat vond ik te megalomaan. Dat heb ik niet op tafel gelegd bij de cityfathers, bij hen die over ons gaan.'

Stammentwisten

Na Smids vertrek, onder een ander college van b & w, ging de SJU toch meedoen. Over het nieuwe plan is Smids heel enthousiast. 'Dat de grote zaal blijft staan is jammer, maar het wordt een spectaculair gebouw dat uniek is in de wereld. Ik ben er van overtuigd dat er iets moois opbloeit. Ik hoop maar dat de stammentwisten snel ophouden, dat er een einde komt aan het bloedgroepen-denken'.
Dat wil nog niet zeggen dat het Muziekpaleis uit zichzelf gaat draaien. Daar is zeer veel voor nodig. Destijds, eind jaren zeventig, had Smids het eigenlijk makkelijker. Amsterdam bijvoorbeeld was, zoals hij het noemt, toen een slapende reus. Maar de laatste tien jaar is de concurrentie in de Randstad enorm. Zelfs het Concertgebouw leurt met kaartjes.

Halsoverkop

Een ernstig probleem is dat er totaal onvoldoende over is nagedacht hoe je in de moeilijke periode van de nieuwbouw de vlam brandende houdt. Van het met zoveel zorg, toewijding en creativiteit opgebouwde programma is weinig over. Smids: 'Het is allemaal weg. En waarom? Dat ze de grote zaal halsoverkop hebben verlaten is een gigantische blunder. Hij had nog een hele tijd open kunnen blijven. Je weet toch dat vergunningen lang duren? Het is ook heel slecht voor de zaal. De bouwkundige schade is groot. Overal is water, is rotting.'
Met de Rode Doos zou Smids nooit akkoord gegaan zijn. 'Niet met het gebouw, en op die plek al helemaal niet. Met geen tien zwepen kun je het publiek er naartoe ranselen. Wat moet je daar met een prachtig barokorkest? Het is een nachtmerrie-achtige ervaring.' ●

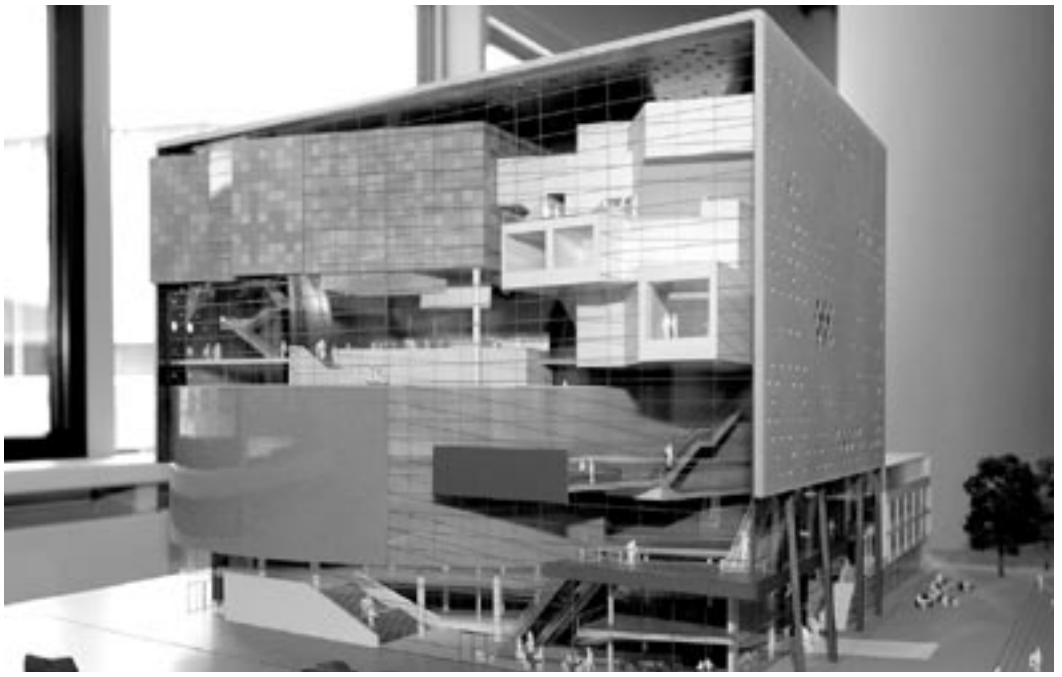

Nieuwe maquette Muziekpaleis © Rop van der Lingen/Bouwput Utrecht

Utrechts orkest van start

Op 3 oktober geeft De Nieuwe Philharmonie Utrecht haar eerste concert in de Rode Doos. Het orkest is een initiatief van Bart van Meijl, die stad en land heeft afgelopen om de financiering rond te krijgen. De gemeente, de provincie en enkele particuliere fondsen steken er geld in. Het rijk, dat de afgelopen jaren de subsidiëring van diverse orkesten heeft stopgezet, doet niet mee. Plasterk vindt vijf orkesten in de Randstad voldoende om aan de afnemende belangstelling tegemoet te komen.
In radioprogramma 'Met het oog op morgen' zei dirigent/artistiek leider Johannes Leertouwer dat Plasterk bezig is op zijn standpunt terug te komen. Vele jaren had Utrecht zijn USO, het Utrechts Symphonie Orkest. Het werd opgedoekt ongeveer gelijktijdig met de opening van het Muziekcentrum. ●

Bouwcontract in stilte getekend

Stationsgebied-chef Hutschemaekers heeft in afwezigheid van de verantwoordelijke wethouder Janssen met Heijmans Bouwbedrijf de overeenkomst getekend voor de bouw van het Muziekpaleis. In het contract wordt een bedrag genoemd van 81 miljoen euro.
D66 is verbolgen over de gang van zaken. Fractievoorzitter Gerda Oskam: 'Opeens blijkt de overeenkomst voor de definitieve gunning zomaar getekend te zijn tijdens een personeelsborrel van de Project Organisatie Stationsgebied, waarbij de wethouder afwezig was. Geen briefje, geen uitleg over de uiteindelijke aanneemsom, geen informatie over de inhoud van het contract, niks, helemaal nada niks naar de gemeenteraad of pers. Dat is niet de manier waarop een betrouwbare overheid volgens D66 moet omgaan met de gemeenteraad of met de inwoners van de stad.'
D66 wil weten wat bij de aanneemsom is inbegrepen en wat niet. 'Zijn er bijvoorbeeld meer- en minderwerkafspraken gemaakt? Is er een prijs afgesproken voor de grondstoffen en zo ja welke? Hoe staat het met de risico-analyse naar aanleiding van deze aanneemsom en welke consequenties heeft dit voor de post 'onvoorzien' en voor het Weerstandsvermogen?'
Volgens de website van Heijmans gaat het om een koepelovereenkomst die straks ook zal leiden tot een contract voor de bouw van de Vredenburgknoop. ●

Corio wil bouwen

Corio heeft een evenementenvergunning aangevraagd om op 7 oktober feestelijk de eerste paal te slaan voor het winkel- en appartementengebouw De Vredenburg. Het is voor het eerst dat er in het Stationsgebied iets anders gebeurt dan slopen en kabels verleggen. Er lopen nog enkele procedures, maar die zouden het begin van de werkzaamheden niet in de weg staan. Een deel van het Muziekcentrum is afgebroken om ruimte te maken voor De Vredenburg. Aan de andere kant van het plein zet Corio een entreegebouw van Hoog Catharijne neer. ●

Kasteel Vredenburg

Het gemeentebestuur ligt in de clinch met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over de toestemming die Corio heeft gekregen om resten van kasteel Vredenburg te verplaatsen in verband met de aanleg van een grote parkeergarage onder het plein. De Rijksdienst en de gemeentelijke commissie Welstand en Monumenten hadden negatief geadviseerd. ●

Het water lokt, de drank ook

Fotografie © Janneke Walter

Ben Nijssen en Gert-Sjoerd Kuperus

Het was en is nog steeds erg druk deze zomer op het water, vooral op de Oudegracht. Behalve de rondvaartboten van Schuttevaer en De Ster en de gemeenteboten varen er waterfietsen, kano's, roeiboten, kleine en grote open rondvaartboten, een gondel, jachten en heel veel kleine particuliere open boten. Vooral in de weekenden kan de pret niet op. Plezier op het water is vooral een groepsgebeuren.
Wie langs het water woont kent ook de neveneffecten: herrie en stank. Al jaren wordt hierover geklaagd. Langzaam aan worden nu de eerste successen geboekt met het bestrijden van de overlast. Vooral de legale rondvaartondernemers veroorzaken minder problemen. Het grote leger overige mensen dat op het water vertier zoekt is echter moeilijker in bedwang te houden, zeker omdat spelevaren bijna automatisch gepaard gaat met drankgebruik.

Stickers
Voor de klagende bewoners is het moeilijk aan te geven wie de overlastveroorzakers zijn, vooral ook omdat herkenning moeilijk is. Zo zou het al een grote verbetering zijn als de legale open rondvaartboten werden voorzien van grote duidelijke stickers en een registratienummer. Wat stankoverlast betreft zou er gestimuleerd moeten worden dat boten worden voorzien van elektromotoren. Dit gaat bovenal op voor de rondvaartboten van Schuttevaer en voor de open rondvaartboten. Van handhaving van de veiligheid op de boten, bijvoorbeeld wat betreft koeling, gasflessen en open vuur, lijkt nog geen sprake te zijn. Overigens valt er voor de gemeente nog veel te verbeteren aan de voorzieningen voor al die watertoeristen.

De regels zijn niet waterdicht

Hoofddoelstelling van de nota "Duik in Utrecht", die het college dit voorjaar vaststelde, is het verbeteren van de kwaliteit van het watertoerisme. Het gaat niet om nog meer bootjes, maar om een beter gebruik en een hoger economisch rendement.
In de gracht varen verschillende types rondvaartboten. Er zijn de klassieke van Schuttevaer en de elektrische van De Ster, en er zijn de open schepen, klein en groot (twaalf passagiers of meer).
Interessant is vooral hoe de gemeente omgaat met die grotere, open rondvaartboten. Het zijn juist deze boten waarover de meldingen komen over geluid, al of niet elektrisch versterkt, over illegaal aanleggen en wildplassen.

In- en uitstappen
De gemeente probeert sinds 2007 de bedrijvigheid te reguleren met exploitatievergunningen. Er zijn er tien afgegeven, waarvan acht aan bestaande rondvaartbedrijven. De overige twee zijn verloot onder andere belangstellenden. Ze hebben een looptijd tot 2011. Er komt dan een evaluatie die kan leiden tot aanpassing van het aantal vergunningen of tot verandering van de voorwaarden.
De bedrijven hebben een vaste afsluitbare ligplaats bij Hooghiemstra gekregen in ruil voor het opgeven van hun recreantenligplaatsen elders in de stad. Er zijn drie in- en uitstapplekken gemaakt, waarmee met name de musea bereikbaar zijn. Deze plekken zijn in de singel bij het Centraal Museum, in de singel bij het Spoorwegmuseum en ter hoogte van de Gaardbrug op de Oudegracht.

De nota zegt dat er sprake is van overlast door de rondvaart met meer dan twaalf passagiers, zowel van schepen met als zonder vergunning. Handhaving door politie en havendienst is daarom van groot belang. Daarbij gaat het vooral om de overlast bij de Gaardbrug als gevolg van het aan- en afvaren en het in- en uitstappen. Als oplossing wordt o.a. voorgesteld om een aantal andere in- en uitstapplekken te maken die wat verder van de bewoning af liggen. Gedacht wordt aan plekken aan de Oosterkade, de passantenhavens aan de Catharijnesingel en de Weerdsluis en Hooghiemstra. Daar moeten dan wel sanitaire voorzieningen worden aangelegd.

Vragen
Je kunt zeggen dat het beleid voorziet in de aanpak van een aantal problemen rond de open rondvaart, maar er blijven nogal wat vragen over. Zoals: hoe kan het dat de gemeente tien vergunningen heeft afgegeven voor deze schepen, maar iedereen die een kijkje neemt bij Hooghiemstra ziet dat er buiten de vaartijd zo'n zeventien boten zijn afgemeerd. Hier zullen boten bij liggen die minder dan twaalf passagiers vervoeren. Echter, afgezien van deze boten zie je nog regelmatig andere rondvaren met passagiers. Op dit punt wordt het beleid dus niet gehandhaafd door de gemeente. Ook is er niet aangegeven hoe er wordt opgetreden tegen illegaal aanleggen, wildplassen en versterkte muziek.
In de nota wordt wèl gezegd op welke wijze je de boten in overtreding zou kunnen aanpakken: door ze te voorzien van een duidelijk zichtbaar vergunningsnummer kan zowel de illegale rondvaart als de veroorzaker van overlast beter worden herkend. Door overtreders zichtbaar te maken en vervolgens aan te pakken blijft de rondvaart leuk, voor zowel varensgasten als bewoners. ●

Patrouilleren per vuilnisboot

Voor de handhaving van de regels op het water moet je bij de wijkagenten zijn. De havendienst heeft wel de afspraken met de ondernemers gemaakt en de vergunningen verleend, maar verder wordt er alleen twee keer per jaar een gesprek met de eigenaren gevoerd.

Peter de Klein, agent van het Wijkteam Binnenstad, zegt dat hij steeds meer aandacht aan de handhaving besteedt. Tot voor kort deed hij dat op de fiets, maar tegenwoordig ook met een boot. De politie heeft zelf geen schip, maar mag af en toe gebruik maken van een boot van Stadsbeheer waarmee vuil uit de grachten wordt gevist. Het blijkt te werken: met die boot imponeer je veel meer dan op de fiets. Het werkt preventief omdat het wordt rondverteld. Een positief punt is ook dat de bewoners wordt getoond dat de politie actief met de handhaving bezig is. Nadeel is dat je minder flexibel bent, dus worden beide methoden gebruikt.

Fout is fout

Dankzij de verscherpte handhaving zorgen zeker de legale ondernemers dat ze zich aan de regels houden. Ze laten geen versterkte muziek meer horen en ook het alcoholgebruik blijft beperkt. De politie kan aan de stickers op de boot zien of die een vergunning heeft en de schipper wordt naar zijn vaarbewijs gevraagd. Als een boot niet de goede sticker heeft dan wordt aan de passagiers gevraagd of ze hebben moeten betalen voor het vaartochtje. Af en toe gaat er iemand van de havendienst mee die ook kijkt of er illegale boten varen. Deze worden desnoods aan de ketting gelegd. Verder wordt het afmeren gecontroleerd. Fout is fout en dat aan de Nieuwekade de opstap wat moeilijk is moet maar opgelost worden door iets verder door te varen: het scheelt maar een paar minuten lopen voor de passagiers.

Vaarbewijs

Ook andere boten worden gecontroleerd op gedrag en alcoholgebruik. Als een boot een kenteken heeft, weet je dat de schipper een vaarbewijs moet hebben. Pas werden nog een paar mensen onder invloed van alcohol uit een boot gehaald. Vanaf de boot kijk je ook met andere ogen naar de omgeving. Zo zie je ook beter de zwervers die langs de waterkant alcohol nuttigen.
De handhaving en het succes ervan werken aanstekelijk op de collega's van Peter de Klein.
Ook zij letten scherper op wanneer ze hun ronde in de Binnenstad doen. ●

Rondvaren is business

Rondvaarder Laurens Osse is blij met het mailadres van Buurtcomite Twijnstraat (twijnlijn@live.nl) waarop bewoners met hun klachten terecht kunnen. Hij benadrukt dat ze nu nog slechts incidenteel van de legale rondvaartboten afkomstig zijn. Hij wil er zelf alles aan doen om ze zoveel mogelijk te voorkomen. Volgens hem doen andere serieuze eigenaren dat ook. Veel klachten zijn volgens hem afkomstig van particuliere boten of van illegale boten.
Osse vaart al sinds 1994. Het is begonnen als bijverdienste als student. Tot 2002 had hij een automatiseringsbedrijf, maar daarna legde hij zich helemaal toe op de rondvaart. Langzamerhand is het uitgegroeid tot een echt bedrijf dat hij samen met een compagnon runt onder de namen Tapasboot.nl en BBQboot.nl.
Toen de gemeente twee jaar geleden begon met het reguleren van de open rondvaart kreeg hij vergunning voor twee grote boten die gekeurd zijn door de Inspectie Verkeer en Waterstaat. Het bedrijf heeft ook nog twee boten voor minder dan twaalf passagiers. De schippers (hij heeft er twaalf) zijn alle in het bezit van een vaarbewijs.

Afbakken

Het gaat goed met de rondvaart; het is zeker geen activiteit meer die je er als bijverdienste bij doet. Maar het is volgens hem niet tè druk. Zeventig procent van de passgiers komt uit de regio: vaak zijn het bedrijfsuitjes, echte groepsfeestjes, anders dan bijvoorbeeld de rondvaarten van Schuttevaer en De Ster. Plezier maken staat voorop, maar er zijn wel ideeën om wat informatie te geven over bezienswaardigheden onderweg. Voor opslag van de drank en het eten heeft hij een loods in Groenekan. Een cateringbedrijf verzorgt de kant en klare hapjes. Alles is gekoeld tot het moment van bereiding (afbakken in een grote wok). Dit is volgens hem ook de reden dat de Voedsel- en Warenautoriteit geen inspecties op het eten uitvoert. Het gedrag van passagiers heb je niet geheel in de hand, maar Laurens zegt dat hij vrijgezellenparties, vooral die met mannen, weert en dat hij het drankgebruik aan banden legt.

Plaspauzes

Hij vindt dat er strenger moet worden opgetreden tegen illegale grote rondvaartboten en dat er voor de legale open schepen meer faciliteiten moeten komen. Schuttevaer heeft bijvoorbeeld allerlei voorzieningen om aan te leggen, kelders voor opslag en kaartverkoophokjes. Voor open rondvaartboten is er niets. Voor plaspauzes verwijst de gemeente hem naar de horeca, maar hij mag nergens aanleggen. Zo heeft hij een regeling getroffen met café Weerdzicht, maar mag hij alleen aanleggen op de Nieuwekade waar slecht ter been zijnde mensen niet kunnen in- of uitstappen. De gemeente verbiedt hem de toiletten onder de Monicabrug en de Bartholomeusbrug te gebruiken. Als dat wel zou mogen zou hij kunnen regelen dat ze ook schoon gehouden worden.
Het Wijkbureau Binnenstad geeft hem door waar de extra urinoirs komen die in de weekenden worden geplaatst als er festiviteiten zijn. ●

Buurt in actie

Robin van Essen, voorzitter van het Buurtcomité Twijnstraat en omgeving: 'Ik zag op een gegeven moment een open boot aanleggen aan de werf; dertig mannen kwamen de werf op en plasten tegen de werfmuur. Toen had ik het gevoel dat we er wat aan moesten doen. De andere leden van het comité dachten er net zo over. We namen eerst contact op met een aantal rondvaartondernemers en spraken met het wijkbureau, de wijkagent en de havenmeester. Daarna zijn we alle mails met klachten gaan registreren. Inmiddels hebben wij tientallen meldingen doorgestuurd naar de ondernemers en de andere gesprekspartners.'
Robin vertelt dat er drie belangrijke vormen van overlast zijn: versterkte muziek, illegaal aanleggen en wildplassen. Hij zegt ook hoe je de problemen volgens hem kunt oplossen: "In de eerste plaats moet je de boten met meer dan twaalf passagiers, die varen zonder vergunning, weren van het water. Dat kan door de legale boten goed herkenbaar te maken. Het zijn juist de boten zonder vergunning die de meeste overlast veroorzaken. Pak die aan, dan ben je de meeste overlast al kwijt. Dat vereist wel dat de politie ook handhaaft, en gelukkig zien we dat het nu meer gebeurt. En niet alleen van de kant af, maar ook op het water. De ondernemers met vergunning zijn wel aanspreekbaar op hun gedrag en met hen blijven we dan ook in gesprek. Verder moet de gemeente ook rekening houden met de problemen die de grote rondvaartboten hebben, zoals het gebrek aan aanlegplaatsen en sanitaire voorzieningen. Zo is er wel een nieuwe aanlegplaats gekomen aan de Catharijnesingel, net om de hoek bij de Tolsteegbarrière, maar dat lost weinig op, ga maar eens kijken."
En inderdaad, er is een nieuw aanlegplaats aan de singel. Om er bij te komen moet je het steile talud af - er is geen pad - en je een weg banen door de begroeiing. Er staat wel een bordje "aanlegplaats". twijnlijn@live.nl ●

Transportmiddelen

Volgens fotografe Saar Rypkema is het al zover: de bakfiets is op z'n retour. Saar belde met het oog op deze reportage een heel stel bekenden, maar stuk voor stuk hadden ze hem weggedaan. Trapte te zwaar. Maar toch zie je er nog genoeg, zeker als de basisscholen aan- en uitgaan. Vooral moeders zijn de klos. Ook andere interessante transportmiddelen voor kinderen zijn dan op straat: fietsen met diverse zitjes, wagentjes, steps. Over het hoogtepunt is misschien ook de bakfiets als reclamemateriaal. Een hele tijd stond er één voor Seven2Seven in de Zadelstraat de stoep te blokkeren, maar dat mag kennelijk niet meer. Saar zag hem nu verderop, op de brug. Zijn we al een beetje gewend aan de - nu grotendeels op zonne-energie rijdende cargohopper -, komt er ook nog een eco-tuk bij. En dan heb je natuurlijk fotograaf Sjaak Ramakers, de show stelend op zijn Segway.

Fotografie © Saar Rypkema

Walmuren redden kost bomen

Ben Nijssen

De lage walmuren van de werven dreigen weg te zakken omdat de houten funderingen het begeven. Om dat te voorkomen gaat de gemeente de komende vijf tot zes jaar een ingrijpende restauratie uitvoeren. De kosten zijn begroot op 35.6 miljoen euro, met een marge van maximaal twintig procent.
Het ministerie van VROM zegde subsidie toe. Heel wat bomen moeten vermoedelijk verdwijnen.

Ton van Riezen toont trots de plannen © Sjaak Ramakers

Werfmuren staan op de werven tegen de straatkant en walmuren vormen de afscheiding tussen de werven en het water van de gracht. Daarnaast kennen we ook nog kademuren, die op plaatsen waar geen werven en werfkelders zijn de afscheiding tussen straat en gracht vormen, en de kluismuren op plaatsen waar werfkelders direct op de gracht uitkomen. Ook deze kluismuren worden gerestaureerd.

Inspectie met duikers
Ton van Riezen is projectmanager van beide restauraties. Hij legt uit wat er aan de hand is en wat er gaat gebeuren. Tijdens regulier onderhoud van de walmuren bleek dat de fundering van houten palen en houten schotten in matige tot slechte conditie is. Een inspectie met duikers bevestigde dat. Boven de waterspiegel is dit zichtbaar in de vorm van horizontale en verticale scheuren in de walmuren en worteldoorgroei. Ton vertelt dat bewoners soms de muren hoorden knappen.
De walmuren zijn overigens niet eens zo erg oud. Begin vorige eeuw bestonden ze vaak nog alleen uit houten beschoeiingen. In de 50-60er jaren van de vorige eeuw is een laatste grote renovatie uitgevoerd. Voor een deel gebeurde dat in hout en voor het overige deel met betonnen damplanken.

Bacteriën
Omstreeks 1980 werd de riolering in de grachten aangelegd. Tijdens deze werkzaamheden kwamen de grenen funderingspalen droog te staan en konden er schimmels op gaan groeien. Alle houten funderingen zijn aangetast door bacteriën die van nature in water aanwezig zijn.
Langs de Oudegracht met zijn houten funderingen is de situatie het slechtst; langs de Nieuwegracht is veelal de betonconstructie toegepast en is de toestand dan ook stukken beter. De rioleringen hebben de funderingen in feite nog beschermd. De houten funderingen houden het maximaal nog tien jaar uit en daarom is een snel begin van de restauratie noodzakelijk.

Staal en beton
De gemeente heeft ervoor gekozen om de restauratie meteen goed aan te pakken; een oplossing voor de eeuwigheid is niet mogelijk, maar vijftig tot zestig jaar moet de nieuwe fundering wel meegaan. Er komt een stalen damwand met daarop een betonnen draagbalk en daarbovenop dan weer een gemetselde stenen muur. Om trillingen zo veel mogelijk te voorkomen worden de damwanden niet geheid, maar gedrukt. Het maken van de houten funderingen moet indertijd veel meer trillingen teweeg hebben gebracht.
Nadeel van de drukmethode is het lawaai dat daarmee gepaard gaat. Voordeel is weer dat er minder ruimte boven de damwand nodig is waardoor bomen minder belemmerend zijn. Er moet tijdelijk eerst een tweede damwand voor de walmuur worden geplaatst om het water te kunnen verlagen om zo werkruimte te krijgen.

Wortelgroei
Praktisch iedere werfkelder heeft een eigen aansluiting op het riool in de gracht. Daarvoor moet een aansluiting worden gemaakt door de stalen damwand heen en daarvoor moeten ook de werven opgebroken worden.
Er wordt vanuit gegaan dat het project niet uitgevoerd kan worden zonder dat dit ten koste gaat van een aantal bomen. Ton zegt dat de gemeente zorgvuldig met de bomen wil omgaan en dat er daarom eerst een paragraaf komt, waarin staat welke bomen behouden kunnen blijven en welke verbeteringen kunnen plaatsvinden aan hun groeiplaats. Van de bomen die moeten verdwijnen wordt uitgebreid gemotiveerd waarom dit zo is. Voor het opstellen van de bomenparagraaf zijn de afgelopen periode al inventarisaties gedaan. Nadere onderzoekingen (sonderingen, grondonderzoek en verkennende werkzaamheden) volgen nog dit jaar. (Gevreesd moet worden dat de meest monumentale bomen het meest in de weg staan, red.)
Voorrang krijgt het laatste stuk Oudegracht aan de zijde van het postkantoor. Hier zijn alle obstakels aanwezig en is de situatie erg slecht. Op basis van de uitkomsten hier kan ook een betere inschatting van de tijdsduur worden gemaakt. Mogelijk kan ook de grondwaterstand door de nieuwe damwanden worden beïnvloed; dit zou gunstig kunnen zijn voor de wortelgroei.

Voorlichting
Ongetwijfeld leveren de werkzaamheden overlast voor bewoners en bedrijven op. Er komt in oktober eerst een algemene voorlichtingsbijeenkomst voor alle betrokkenen van Oudegracht en Nieuwegracht en daarna zijn er afhankelijk van de planning overleggen met de belanghebbenden van delen van de grachten. Er zal steeds een stuk tussen twee bruggen (een zogeheten rak) worden aangepakt, waarbij de scheepvaart op de Oudegracht moet kunnen doorgaan. Om op tijd klaar te kunnen zijn wordt er op meerdere plaatsen tegelijkertijd gewerkt.
Omdat de werven opgebroken worden wil de gemeente ook meteen nagaan hoe je de overlast door wortelopdruk kunt beperken. Dat boomwortels opnieuw door de walmuren heendringen zou kunnen worden voorkomen door een wortelwerende constructie achter de walmuur, het aanbrengen van zogenaamde boombunkers rond de boom en het vergroten van de boomspiegels. Hopelijk kunnen ooit de vreselijk misstaande waarschuwingsborden zoals op de Nieuwegracht verdwijnen. ●

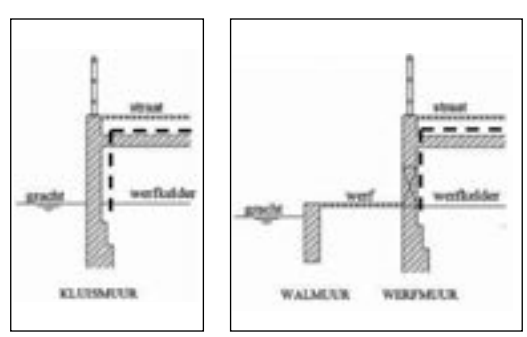

Gert de Rijk: keramist en kok

Henk van der Haar

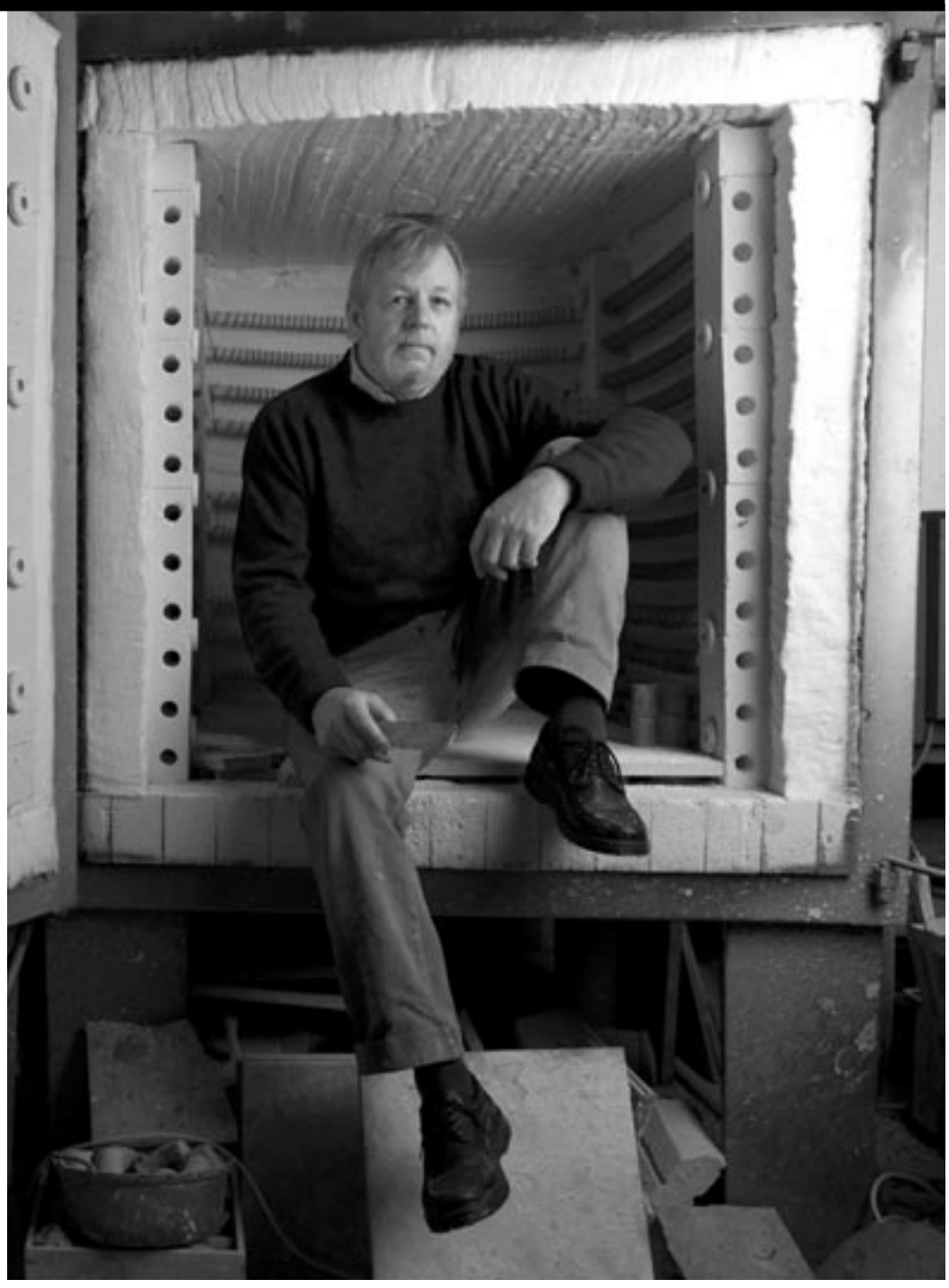

Gert de Rijk © Sjaak Ramakers

Maandag 24 augustus werd keramist Gert de Rijk na een afscheidsbijeenkomst in de Klaaskerk onder zeer grote belangstelling ten grave gedragen. In de Utrechtse kunstwereld speelde hij de afgelopen decennia een belangrijke rol, allereerst met zijn werk, dat hij in indrukwekkende hoeveelheid maakte, daarnaast ook door zijn rol als aanjager van kunstprojecten en groot vriend van veel collega's. Belangrijk daarbij was, dat hij een afkeer had van hokjesgeest en sektarisme en hield van grensoverschrijdend werken. Zo werden in voorheen Kunstzaal de Reiger veilingen georganiseerd van keramiek waarvoor hij een groot aantal schilders, beeldhouwers en grafici uitnodigde om bij hem werk te komen maken. Daaronder Wout Maters, Busse Weidema, Dolf Zwerver en Nico Rypkema, om er maar een paar te noemen.

Collectief Z4

Al een tijd, ongeveer een jaar, stonden we met een groepje, Tsjerk Holtrop, Cees Achterberg, Anna Smits, Gert de Rijk, Anco van der Haar en ondergetekende, te popelen om aan een groot keramisch project te beginnen. In de Strosteeg komt een muurobject dat we de werktitel 'De lof der keramiek' gaven. Daar stond begin vorige eeuw het keramisch bedrijf Sint Lukas, later, in de jaren twintig en dertig, het atelier van het samenwerkingsverband De Vier Paddestoelen. Van één van die vier, Jan van Ham, nam Gert in de vroege jaren zestig potterie Het Bolwerk over, de kelder in de Twijnstraat aan de werf.

De keramiek in de Strosteeg moet niet alleen een lof der keramiek worden, ook een hommage aan Gert de Rijk en de etser Gerard van Rooy, zijn levenslange vriend, met wie hij, samen met Anco en Henk van der Haar, het keramisch collectief Z4 vormde. Bij velen werd De Rijk ook bekend als kok van schitterende diners, die hij samen met zijn vrouw Mary van der Zalm maakte in een atelier aan het Domplein en vervolgens in de helaas alweer opgeheven galerie De Verrassing in de Brigittenstraat. ●

Overal horeca

Dick Franssen

Horeca maakt een winkelstraat aantrekkelijk, vinden b. en w. Ze zijn daarom blij met de komst van een hotel-restaurant (met champagnebar en suhsilounge) in Twijnstraat 65. Klopt het? Geldt het bijvoorbeeld ook voor de Nobelstraat? Absoluut niet. Horeca kan de pest zijn voor winkelstraten. Neem Leeuwarden, waar de zaak volledig uit de hand is gelopen. Je wilt er op een bewolkte vakantiedag winkeltjes kijken, maar ziet voornamelijk kroegen. Alle kleine straatjes in het centrum zijn er vol mee. Het probleem met kroegen is dat ze de wandelaar niets te bieden hebben. Het zijn dode elementen in het straatbeeld. Saaie puien zonder etalages, doorgaans slecht in de verf. De meeste kroegen zijn 's morgens tot een uur of twaalf gesloten. Dan is het helemaal een treurige boel. Tot nu toe is er in Utrecht een beleid om kroegen op enkele plaatsen in de Binnenstad te concentreren : 't Wed, Janskerkhof, Ledig Erf, Neude. Laat dat alsjeblieft zo blijven. En ga door met optreden tegen de wildgroei van terrassen. Wat je krijgt als je dat niet doet, zie je in Middelburg. Op het grote plein, de Markt, staat zo'n overvloed aan terrasstoelen dat het buiten zitten je gaat tegenstaan. Nee, dan Bergen op Zoom. Daar is het precies goed gedoseerd. En wat daar in het winkelgebied ook opvalt is de fraaie bestrating, zeer veel beter dan in Utrecht. In eigen land met vakantie. Je ziet nog eens wat. ●

Ingezonden

Senioren

Bij het lezen van Binnenstadskrant nr. 3 verbaasde ik me over het stukje over senioren van 55+ op de pagina van Cumulus. Dit is een leeftijd waarop je tegenwoordig zeker nog niet onbenullig bent, zoals het artikel doet voorkomen.

Een hoop mensen hebben op deze leeftijd de kinderen pas in de puberteit en zijn nog steeds in staat om hun zaakjes te regelen. Vaak beter dan jongeren.

Ik weet niet wat de leeftijd van de dames is die advies willen geven, maar ik zou zeggen: bewaar die adviezen voor mensen van boven de 70. Ik ken een heleboel mensen die oud zijn (boven 80) die uitstekend mee kunnen. De jongeren van tegenwoordig denken dat ze het weten, maar moeten nog een hoop leren. ●

Ellen van Straalen

Ingezonden

Rijk de Gooijer

Hierbij maak ik u attent op een fout in uw krant. Het "volkslied" van Utrecht 'As ik boven op de Dom kom' is niet van Herman Berkien zoals uw krant vermeldt. Dit schone lied is van Rijk de Gooijer. Ere wie ere toekomt. ●

Corrie Huiding-Stomp, Bergstraat 6

Wat wil de buurt met Tivoli?

Iedereen kent Oudegracht 245 als het poppodium Tivoli, het oude NV huis of het voormalige weeshuis. In de toekomst gaat Tivoli verhuizen naar het Muziekpaleis. Op dat moment komt het pand, dat van de gemeente is, vrij. Wat wordt de nieuwe bestemming? Een zwembad, een buurthuis, een hotel of misschien wel appartementen voor ouderen of juist voor starters? De Wijkraad is benieuwd naar wat de bewoners in de Binnenstad met Tivoli zouden willen, en zal ze daarom begin 2010 bevragen door middel van een wijkraadpleging over de toekomstige bestemming van Oudegracht 245.

In de laatste wijkraadpleging eind 2008 vroeg de Wijkraad de bewoners naar hun mening over het wonen, en naar hun wensen over de openbare ruimte. Ruim duizend mensen vulden de enquête in. Over het algemeen waren ze tevreden. Als aantrekkelijkst van het wonen in de Binnenstad noemden ze de sfeer en de gezelligheid, het historische karakter, de levendigheid en de winkels en de horeca. Het meest negatief vonden ze de (verkeers)drukte, de geluidsoverlast, het zwerfvuil en de daklozen en junks. Een derde van de bewoners ergerde zich zo zeer dat ze overwoog te verhuizen. De belangrijkste ergernis was de geluidsoverlast. Zo'n tien procent van alle bewoners (!) zou daarom de Binnenstad willen verlaten.
De belangrijkste uitkomst van de wijkraadpleging was toen dat bewoners die wonen in een zogenoemd probleemcumulatiegebied (geluidsoverlast, verkeersoverlast, overlast van toerisme of zorgopvang) de overlast als onacceptabel ervaren. De Wijkraad heeft begin 2009 aan het college aangegeven dat de oplossing hiervoor met name in handhaving gezocht moet worden.

Breed draagvlak
Na een brede wijkraadpleging in 2008 wil de Wijkraad zich in 2010 richten op één van die oorzaken van overlast, namelijk het huidige Tivoli. Oudegracht 245 is een bijzondere locatie; het pand is erg beeldbepalend, zowel aan de voorzijde als aan de Springwegkant.
Op zijn vroegst zal Tivoli in 2012 verdwijnen; wat er dan in zal komen is nog onbekend, maar daarover wil de Wijkraad een advies aan het college uitbrengen. Door middel van een wijkraadpleging wil de Wijkraad de mening van de bewoners in de omgeving inventariseren, zodat het advies een breed draagvlak in de buurt kent. In dat advies aan de gemeente wil de Wijkraad vermelden wat de buurt er wel, en absoluut niet in wil hebben en aan welke voorwaarden een nieuwe bestemming moet voldoen, rekening houdend met het groen, de historische waarde en de naast gelegen peuterspeelzaal en crèche.

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rondom deze wijkraadpleging? Kijk dan op de website van de Wijkraad Binnenstad: www.wijkraadbinnenstad.nl of op de speciale website voor Oudegracht 245: www.oudegracht245.nl. ●

www.binnenstadskrant.nl

Gehelmde durfals

Sjaak Ramakers

Niks zo smerig als een lauwe, slappe pizza. Dat moeten de jongens in hun achterhoofd hebben. En geef ze eens ongelijk. Het geeft een extra kick te weten dat jouw maaltijd lekker dampend en krakend van versheid zo uit de doos kan worden genuttigd en je net je mond niet brandt. Als je je al etend bedenkt dat deze gehelmde durfals hun leven en dat van anderen riskeren door met veel te hoge snelheid links en rechts auto' s en voetgangers te passeren, schijt aan stoplichten en oversteekplaatsen hebben, smaakt de quattro stagioni extra lekker.
Tussen vijf en zeven is de stad van hen. Dat je doof wordt van hun stinkende niet op geluid gekeurde brommertjes is niet belangrijk. Dat de politie het allemaal door de vingers ziet is te snappen, die willen ook een warme knapperige pizza.

Knapperig en warm © Patrick van der Sande

Middeleeuws
Maar wie weet komt er ooit een pizzabaas op het idee het anders te gaan doen. Elektrische scooters die niet stinken en geen lawaai maken zou een mooi begin zijn.
Daarna de brommers afstellen op een maximumsnelheid en de bestuurders verbieden hun leven en dat van mogelijke klanten in gevaar te brengen.
Als de warmhoudkoffers beter worden geïsoleerd, komt het lekkers toch nog knapperig en gloeiend heet bij de hongerigen.
Wel jammer als zo'n middeleeuws fenomeen zou verdwijnen...

Jury bibliotheek op herhaling

De jury van de architectenselectie voor de bibliotheek op het Smakkelaarsveld gaat op herhaling, nadat bij de eerste uitslag een optelfout was gemaakt waardoor bureau Rapp+Rapp ten onrechte won, in plaats van VMX architecten.
Eerst zou er een nieuwe jury komen, maar het gerechtshof Amsterdam heeft nu gezegd dat het oude groepje opnieuw in de slag moet.
Alle juryleden zijn daartoe bereid. Intussen zijn we vele maanden verder.
Juryvoorzitter is Bob van Reeth, die bij herhaling heeft uitgesproken dat Rapp+Rapp zijn favoriet is.

Autovrije zondag op 13 september

Voor het derde jaar op rij is de binnenstad tijdens de opening van het culturele seizoen autovrij. Het Utrecht Uitfeest én de autovrije zondag vinden dit jaar plaats op zondag 13 september. Deze dag is de binnenstad grotendeels autovrij en één groot podium voor kunst en cultuur. In de hele binnenstad zijn tal van activiteiten waarbij kunst, cultuur en alternatieve vervoermiddelen centraal staan.

Bewoners en bezoekers kunnen verschillende alternatieve vervoersmiddelen uitproberen en de vele gratis voorstellingen en activiteiten van de culturele instellingen bezoeken.

Autovrij gebied
Op zondag 13 september is de binnenstad binnen de singels en het gebied tussen de Catharijnesingel, Bleekstraat, het spoor en het Moreelsepark afgesloten voor motorvoertuigen. De afsluiting geldt van 10.00 uur 's morgens tot 19.00 uur 's avonds. Auto's, brommers en motoren kunnen gedurende deze periode het gebied niet in of uit. Nood- en hulpdiensten kunnen bij calamiteiten het afgesloten gebied wel bereiken.

Fietsers kunnen deze dag hun fiets gratis stallen in de U-stallingen in de binnenstad en in de tijdelijke fietsenstallingen op het Janskerkhof, Achter de Dom, het Ledig Erf en bij de Stadsschouwburg.
Voor automobilisten zijn de P+R terreinen Veemarkt, Westraven, Muziektheater en Papendorp de hele dag gratis. Zij kunnen hier een OV-fiets huren of een bus pakken naar de binnenstad.

Programma Autovrije Zondag
De activiteiten van de autovrije zondag zijn opgenomen in het programma van het Utrecht Uitfeest. In de hele stad zijn kleine verrassende acts die inspelen op het thema bereikbaarheid. Zoals kleine muzikale optredens vanuit een bakfiets, zingende gastvrouwen en schoonmaakdiva's die fietsen opfleuren. Op het Moreelse viaduct kan iedereen verschillende soorten fietsen uitproberen en op het Janskerkhof kun je je fiets laten 'pimpen' door kunstenaars.

Meer weten?
Kijk op www.utrecht.nl/autovrijezondag of bel de gemeente [030 - 286 00 00].

Het programma van het Utrecht Uitfeest staat op www.uitfeest.nl. •

Tijdens het autovrije Utrecht Uitfeest kan iedereen alternatieve vervoersmiddelen uitproberen [© Gemeente Utrecht]

Ruim zestig reacties op ontwerp bestemmingsplan

Het college van burgemeester en wethouders heeft in juni het ontwerpbestemmingsplan voor de Binnenstad vastgesteld. Vervolgens heeft dit plan zes weken ter inzage gelegen en kon iedereen die dat wilde voor de tweede keer reageren. De reacties uit de eerste inspraak-periode [over het voorontwerp] waren al verwerkt. De gemeente heeft ruim zestig reacties op het ontwerp bestemmingsplan gekregen.
De gemeente is deze reacties nu aan het bekijken, waarna het college een besluit neemt over de aanpassingen. Daarna gaat het definitieve bestemmingsplan naar de gemeenteraad. Waarschijnlijk zal de gemeenteraad eind dit jaar een raadsinformatieavond organiseren, zodat iedereen voor de laatste keer kan meepraten. Als u gereageerd heeft op het ontwerp bestemmingsplan krijgt u een uitnodiging voor deze avond. Uiteindelijk zal de gemeenteraad een definitief besluit nemen over het nieuwe bestemmingsplan. •

Handen uit de mouwen voor de natuur in de Binnenstad

Samen met andere natuurliefhebbers werken in de frisse buitenlucht? Dat kan op de Natuurwerkdag op zaterdag 7 november 2009.
Het evenement vindt plaats in het hele land, en ook in de stad Utrecht. Dit jaar gaan vrijwilligers voor het eerst aan de slag op diverse groene plekken in het Singelgebied.

De landelijke Natuurwerkdag wordt dit jaar voor de negende keer georganiseerd. Vorig jaar werkten 11.000 enthousiaste vrijwilligers mee op verschillende locaties in het land.
Ook in Utrecht is het evenement elk jaar een groot succes.

Dit jaar gaan vrijwilligers op zaterdag 7 november tussen 10.00 uur en 13.00 uur op drie plekken in de Binnenstad aan de slag. Bij de Monicabrug gaan zij samen met de gemeente het gras maaien langs de Nieuwe Kade en de Weerdsingel WZ en bloembollen planten.
Bij de Van Asch van Wijckskade moet de grote bereklauw weggehaald worden. In plaats daarvan komen hier nieuwe vaste wilde planten en bloembollen. En ook bij Sterrenwacht Sonnenborgh aan het Servaasbolwerk gaan vrijwilligers aan de slag met het planten van bijzondere bloembollen, zoals wilde boshyacinten, lila en gele krokussen en wilde cyclamen.
De gemeente levert zoveel mogelijk biologisch geteelde bollen.
In totaal komen er zo'n 45.000 kleurrijke bloembollen in het Singelgebied te staan.

Zin om mee te doen?
Graag! De gemeente kan uw hulp goed gebruiken. Bovendien blijkt elk jaar weer dat het erg gezellig is met de vrijwilligers.
U kunt zich aanmelden via www.natuurwerkdag.nl of bij parkcoördinator Wim Horst [e-mail: w.horst@utrecht.nl of via telefoon 030 - 286 00 00].
De gemeente zorgt op elke werkplek voor materiaal, mankracht én voor eten en drinken.
De natuurwerkdag gaat altijd door, weer of geen weer!•

Spreekuur wijkwethouder

Wijkwethouder Binnenstad, Floris de Gelder, houdt weer spreekuur op woensdag 30 september aanstaande van 16.00 tot 17.00 uur in het wijkbureau. U kunt tot uiterlijk één week van tevoren een afspraak maken. Tijdens het spreekuur kunt u zaken aan de orde stellen waarvoor extra inspanning of aandacht van het gemeentebestuur nodig is. •

Wijkwethouder Floris de Gelder [© gemeente Utrecht]

Oud-burgemeester Van Asch van Wijck op zijgevel

"Besturen is niets anders dan met kracht en gemakkelijkheid wel te doen." Deze woorden van Hubert van Asch van Wijck, burgemeester van Utrecht van 1827 tot 1839, sieren sinds kort de zijmuur van het huis van Han de Wilde

Op de muur is een groot portret afgebeeld van de burgemeester, met daaronder de uitspraak uit zijn afscheidsrede. Han de Wilde: "Dit was een idee van Irma Heijnsdijk, die de muurschildering heeft ontworpen en aangebracht. Zij wilde graag de geschiedenis van deze plek meenemen in haar ontwerp." De Wilde woont in een Zocherpand aan de Van Asch van Wijckskade. Onlangs ondernam ze een grootscheepse renovatie aan haar pand. De blauwe regen die op de zijmuur groeide, moest toen wijken.
De Wilde: "Ik vond dat de muur wel erg kaal zou worden en vroeg buurtbewoners om hun mening. Zij moeten er immers tegenaan kijken. Ik heb daarom gevraagd wat ze graag wilden zien." Een muurschildering bleek velen aan te spreken. De Wilde diende vervolgens een aanvraag in bij de gemeente voor een bijdrage uit het leefbaarheidsbudget. "We kregen 5.400 euro en binnen drie maanden was alles geregeld!"
Op vrijdag 28 augustus jongstleden hebben de buurtbewoners 'hun' muurschildering feestelijk onthuld. Het kunstwerk is nu voor iedereen te bewonderen. ●

Han de Wilde [midden] met echtgenoot en kunstenares Irma Heijnsdijk voor de muurschildering [© Merijn van der Vliet]

Nieuwe gratis fietsenstallingen in Binnenstad

Vanaf zaterdag 5 september is er een nieuwe gratis en bewaakte fietsenstalling op het plein voor het conservatorium aan de Mariaplaats.
Deze bewaakte stalling is vanaf nu elke zaterdag geopend van 8.30 tot 19.00 uur en biedt plek aan zo'n 150 tot 200 fietsen. De mobiele stalling wordt 's ochtends opgebouwd en 's avonds weer weggehaald.
Daarnaast kan iedereen vanaf dinsdag 1 september zijn fiets gratis stallen in de bewaakte U-stalling onder het Stadhuis. Pas vanaf de tweede dag moet je betalen [50 eurocent per dag]. De bewaakte U-stallingen in de Lange Koestraat en aan de Catharijnesingel zijn al langere tijd gratis.
Ook de fietsenstalling op het Smakkelaarsveld is gratis. Deze stalling is niet bewaakt, maar wel is er 24 uur per dag een toezichthouder aanwezig. ●

Routeplanner mét omleidingsroutes

Via www.utrecht.nl/routeplanner vindt u snel uw weg in Utrecht [© Mariske Krijgsman]

In de stad en regio Utrecht worden nu en in de komende jaren veel infrastructuurprojecten uitgevoerd en wegwerkzaamheden gedaan. Welke werkzaamheden dat zijn, kunt u zien op www.utrecht.nl/bereikbaar. Omdat het voor automobilisten soms lastig is hoe ze op hun plek van bestemming moeten komen, heeft de gemeente een routeplanner gemaakt die rekening houdt met alle actuele wegafsluitingen. Via www.utrecht.nl/routeplanner kunnen automobilisten en vrachtwagenchauffeurs, maar ook fietsers en voetgangers, snel hun weg vinden in Utrecht.

De routeplanner verschilt van andere routeplanners, doordat hij rekening houdt met wegwerkzaamheden en afsluitingen in de hele regio Utrecht. De automobilist krijgt een keurige routebeschrijving op maat, waarin alle omleidingsroutes zijn verwerkt. Vrachtwagenchauffeurs krijgen bij hun route ook informatie over hoogte- en lengtebeperkingen en milieuzones, zodat zij kunnen zien waar hun voertuig wel en niet kan komen. De routeplanner wordt elke dag bijgewerkt, zodat hij altijd actuele informatie geeft.

Nieuwsgierig hoe de routeplanner werkt? Kijk op www.utrecht.nl/routeplanner. Eind dit jaar kunt u via deze site ook gratis de actuele gegevens van wegwerkzaamheden downloaden op uw in-car navigatiesysteem. ●

Foutgeparkeerde auto's melden bij de gemeente

In de binnenstad komt het regelmatig voor dat auto's foutgeparkeerd staan. Automobilisten parkeren bijvoorbeeld buiten het parkeervak, op de stoep, midden op straat of op andere plekken waar het niet mag. Dit kan gevaarlijke situaties opleveren.
Omdat de parkeercontroleurs niet overal kunnen zijn, kunnen mensen bellen naar de gemeente als zij een verkeersgevaarlijk geparkeerde auto zien. Parkeercontroleurs komen dan direct ter plaatse met een speciale klachtenauto. De klachtenauto is beschikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 17.30 uur en op donderdagavond tot 21.00 uur.

De parkeercontroleurs van de gemeente handhaven in de binnenstad van maandag tot en met zaterdag van 7.00 uur 's morgens tot 01.00 's nachts. Daarnaast werken zij op koopzondagen van 12.00 tot 18.00 uur. Hun kerntaak is de handhaving op betaald parkeren. Ze controleren of voor geparkeerde voertuigen betaald is via een vergunning of een kaartje. De parkeercontroleurs handhaven in betaald parkeergebied ook op foutparkeren. Hierbij gaat het om auto's die geparkeerd staan in strijd met de Wegenverkeerswet en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens. Automobilisten die in overtreding zijn, krijgen een naheffingsaanslag voor parkeerbelasting of een boete voor foutparkeren. Foutgeparkeerde auto's lopen bovendien het risico te worden weggesleept.

Als u een verkeersgevaarlijk geparkeerde auto ziet, kunt u dit melden bij de gemeente (telefoon 030 - 286 00 00). De parkeercontroleurs komen dan zo snel mogelijk ter plaatse en zorgen ervoor dat de verkeersgevaarlijke situatie wordt opgelost. ●

Strosteeg krijgt keramiektableaus

Taco van Wisselingh bij de blinde muur in de Strosteeg
[© Merijn van der Vliet]

“Taco, verzin eens iets leuks voor die blinde muur, ik zit er al jaren tegenaan te kijken en ik vind het maar niks.” Met deze opmerking van Gerard Cohen, eigenaar van Cotel/Citytel in de Strosteeg, begon Springwegbuurtbewoner Taco van Wisselingh in 2003 aan een groot project om de blinde muur in de Strosteeg te voorzien van keramiektableaus.

Taco van Wisselingh schakelde twee buurtbewoners in, kunsthistorica Susanne Weide en kunstenares Claudia Hoejenbos. Susanne Weide ontdekte dat er aan het begin van de twintigste eeuw twee pottenbakkerijen in de Strosteeg zaten. Van Wisselingh: “Die cultuurgeschiedenis van de straat willen we laten terugkomen in de muurversiering. Daarom hebben we gekozen voor een reeks keramiektableaus.” Inmiddels zijn meerdere kunstenaars bij het project betrokken, waaronder stadsdichter Ingmar Heytze. Zijn opa Jan Heytze was oprichter van één van de voormalige pottenbakkerijen in de straat, de Kunstkeramiekfabriek St. Lukas.

Crisis

Dat de keramiektableaus er nog niet zijn, komt volgens Van Wisselingh door de kredietcrisis. “De gemeente is bereid ons een bijdrage te geven van 50.000 euro uit het leefbaarheidsbudget. Daarnaast krijgen we een bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Stimuleringsfonds van Rabobank Utrecht, het K.F. Hein Fonds, het Elise Mathilde Fonds en het Fentener van Vlissingen Fonds. Maar helaas hebben we door de economische crisis het totaal benodigde bedrag van 120.000 euro niet bij elkaar gekregen. De teller staat op 81.000 euro.” Daarom hebben de initiatiefnemers besloten dat er geen vijf, maar drie tegeltableaus komen. “Ik hoop dat de tableaus volgend jaar in april kunnen worden onthuld. De kunstenaars krijgen alle vrijheid, maar moeten in het ontwerp wel de geschiedenis van de steeg laten terugkomen. Ik ben benieuwd!” ●

Goed idee? Doe er iets mee!

Wilt u iets organiseren voor uw buurt? Wilt u de straat veiliger maken? Of heeft u een ander idee om de leefbaarheid in de Binnenstad te verbeteren? Ook u kunt een aanvraag indienen voor het leefbaarheidsbudget. Met dit budget kan het wijkbureau snel inspelen op plannen van bewoners en ondernemers. Neem contact op met het wijkbureau of kijk op www.utrecht.nl/leefbaarheidsbudget.

Voorbeelden toegekende aanvragen voor het leefbaarheidsbudget
[maanden mei, juni en juli]:

- plaatsen van fontein en extra afvalbakken in Flora’s Hof,
- aansluiten waterpunt in de Catharinatuinen [‘achter’ Lange Nieuwstraat],
- restaureren van glas en lamp van de Mikwe [overblijfsel Joodse badgelegenheid] op Warendorffterrein,
- buurtfeest Zeven Steegjes.

Wijkbureau Binnenstad

Nieuwe nieuwsbrief ‘Binnenstad en veiligheid’

Voor veel mensen in de Binnenstad is veiligheid een belangrijk thema. Het wijkbureau geeft daarom een aparte nieuwsbrief uit om u op de hoogte te houden van allerlei activiteiten van politie, welzijnsorganisatie Cumulus en het wijkbureau om de veiligheid in de Binnenstad te bevorderen.

U leest bijvoorbeeld over de aanpak van hangjongeren en overlast op straat, fietsendiefstal en wat u zelf kunt doen tegen woninginbraak. De nieuwsbrief ‘Binnenstad en veiligheid’ verschijnt vier keer per jaar en wordt gratis toegezonden naar bewoners en ondernemers die zich hiervoor hebben aangemeld.

Word gratis abonnee!

Bent u geïnteresseerd in veiligheid? Meld u dan aan voor deze gratis nieuwsbrief. Stuur een e-mail naar binnenstad@utrecht.nl of bel naar het wijkbureau via 030 - 286 00 00. Een digitaal inkijkexemplaar van de nieuwsbrief vindt u op www.utrecht.nl/binnenstad. Het volgende nummer zal eind september verschijnen. ●

Geen vrijwilligershuis aan Kromme Nieuwegracht

De gemeenteraad heeft in juni besloten dat er toch geen vrijwilligershuis komt in het pand Kromme Nieuwegracht 70.

De gemeenteraad vond de kosten voor het pand te hoog en heeft het college van burgemeester en wethouders opdracht gegeven het concept van het vrijwilligershuis eerst nog verder uit te werken. Het pand aan de Kromme Nieuwegracht heeft inmiddels nieuwe bewoners. Vanaf nu houden het landelijke Fonds Cultuurparticipatie en de stichting Vrede van Utrecht kantoor in het pand.

Het Fonds voor Cultuurparticipatie stimuleert dat zoveel mogelijk mensen actief aan kunst en cultuur doen. Zij geven subsidie aan projecten die actieve kunst- en cultuurbeoefening bevorderen.

Zoals projecten voor amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur. De stichting Vrede van Utrecht organiseert het culturele programma rond ‘300 jaar Vrede van Utrecht’ dat in 2013 in stad en provincie groots zal worden gevierd. Zij organiseren dit programma in samenwerking met verschillende culturele organisaties en instellingen. ●

Wijkbureau Binnenstad

Heeft u een vraag over zaken die in uw buurt spelen? Wilt u overlast melden? Dan bent u bij het wijkbureau aan het juiste adres. Het wijkbureau is het aanspreekpunt van de gemeente voor bewoners, ondernemers en bezoekers van de binnenstad van Utrecht.

Wijkbureau Binnenstad
telefoon: 030 - 286 00 00
[ma t/m vr van 9.00 tot 17.00 uur]
binnenstad@utrecht.nl
www.utrecht.nl/binnenstad

U kunt ook even langslopen bij de balie van het wijkbureau Binnenstad.

Informatiecentrum en wijkbureau Binnenstad
Neudeflat, Vinkenburgstraat 26
ma t/m vr van 9.00 tot 17.00 uur
do-avond tot 21.00 uur
zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur

Informatiepunt Cumulus in Batholomeüs

De stagiaires aan de deur bij mevrouw Van Neerven

Komend najaar opent Cumulus een gloednieuw informatiepunt in het Bartholomeüsgasthuis. Alle Binnenstadbewoners kunnen er terecht voor gratis advies op het gebied van sociale wet- en regelgeving en voor informatie over activiteiten in de wijk. Er komt een balie in de centrale hal en een aparte ruimte waar persoonlijke onderwerpen besproken kunnen worden.

Twee stagiaires van Cumulus Welzijn deden 240 enquêtes de deur uit om te onderzoeken welke behoeften senioren hebben op het gebied van sociale wet- en regelgeving. De respons was goed. Er kwamen 85 enquêtes retour, waarvan er 79 bruikbaar waren.
Uit het onderzoek bleek dat er behoefte is aan een zo compleet mogelijk aanbod op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
Het informatiepunt moet voor het grootste gedeelte worden bemand door een ouderadviseur omdat de behoefte hieraan het grootst is. Verder is er animo voor een sociaal raadsman / vrouw en een algemeen maatschappelijk werker. Er is een duidelijke voorkeur om de balie in de ochtend en middag open te stellen. Onder de respondenten is een bloemenbon ter waarde van € 25 verloot. Mevrouw J. G. van Neerven is de gelukkige winnares. Helaas was ze niet thuis en daarom hebben de twee stagiaires de bloemenbon in de brievenbus gedaan.
Cumulus bedankt iedereen die meewerkte aan het onderzoek en hoopt met de informatie een nuttig en herkenbaar informatiepunt te realiseren. ●

Dagje buurthuis

Deze keer in de Binnenstadskrant aandacht voor het enige buurthuis van Cumulus Welzijn in de Binnenstad, buurthuis Oudegracht. We organiseren daar veel activiteiten voor jongeren en kinderen waarbij er leuke dingen te doen zijn na schooltijd, maar ook educatieve activiteiten waarin een professionele docent de kinderen en jongeren ondersteunt. Een team met enthousiaste beroepskrachten begeleidt deze activiteiten, zodat de jongeren na school en in de vakantie kunnen genieten van deze mooie en gezellige plek.

De kelder waarin deze activiteiten plaatsvinden noemen we de chill out zone.

Verenigingen en buurtgroepen kunnen gebruik maken van het buurthuis om te vergaderen of voor diverse andere activiteiten zoals zingen, dansen en yoga. Ook is het mogelijk om er een leuke borrel te organiseren. Mail naar chill-out@cumuluswelzijn.nl of kijk op de website van Cumulus Welzijn (www.cumuluswelzijn.nl). ●

Buurtcontactpersonen gezocht

Woont u in de Binnenstad en merkt u in uw straat of in uw buurtje dat er senioren zijn van wie u zich afvraagt of het wel goed met ze gaat? Hebt u soms al contact met oudere buurtbewoners en wilt u hen helpen, maar weet u niet goed wat u met praktische hulpvragen aan moet? Meld u zich dan aan als buurtcontactpersoon. Een buurtcontactpersoon is een vrijwilliger die contact legt met senioren, informatie geeft, doorverwijst en eventueel praktische dienstverlening biedt. Hij/zij onderhoudt contact met de professionals van Cumulus Welzijn die ingeschakeld kunnen worden voor activiteiten, begeleiding en bemiddeling.

Voor meer informatie: Johan Pols, j.pols@cumuluswelzijn.nl, telefoon: 2567341 ●

Eettafel Wijk C

Zodra er voldoende vrijwilligsters gevonden zijn, zal de eettafel Wijk C twee keer per maand van start gaan. Dit op de eerste en derde vrijdag van de maand in de Salvatorparochie, Rozenstraat 1. Vindt u het leuk om deze groep te begeleiden of wilt u graag koken en lijkt het u leuk met andere vrijwilligers samen te werken, neem dan contact op met Johan Pols, telefoon: 2567341 of mail: j.pols@cumuluswelzijn.nl. ●

Politie lanceert www.stopdecriminaliteit.nl

Een buurtfeestje in een willekeurig deel van de Binnenstad. Eén van de buren vertelt dat vorige week bij hem is ingebroken. Je schrikt ervan. In jouw straat? Had jou dit ook kunnen overkomen? Na dit verhaal neem je je voor onmiddellijk dat oude slot op de voordeur te vervangen voor het goedgekeurde veiligheidsslot. Op de nieuwe website van de politie kun je het actuele overzicht van woninginbraken in de stad Utrecht bekijken, meehelpen deze op te lossen en zien hoe jij zelf inbraak kunt voorkomen.

Woninginbraken op straatniveau
De site www.stopdecriminaliteit.nl is al vanaf eind juni te bekijken. Uniek aan deze website is dat op straatniveau woninginbraken te zien zijn.
Met elke dag de laatste aanvullingen. Ook de wijze waarop is ingebroken, staat op de kaart. Dit kan bijvoorbeeld insluiping, ingooien van een raam of openbreken zijn. Aan elke inbraakmethode is een preventiefilmpje gekoppeld met uitleg over het voorkomen van deze manier van inbraak. Een groot deel van de inbraken is namelijk eenvoudig te voorkomen.

Opsporen
De site bevat naast het actuele beeld van de woninginbraken ook nieuws en informatie over bijzondere goederen die gestolen zijn en goederen die teruggevonden zijn maar waarvan de eigenaar niet bekend is. Een koperen asbak in de vorm van een reptiel en een vis bijvoorbeeld. Daarnaast roept de politie de hulp in van het publiek bij het oplossen van bepaalde woninginbraken. Bijvoorbeeld door een getuigenoproep of door het tonen van inbrekers die op beeld zijn vastgelegd. ●

"Jij hoort hier niet"

Binnenstadsbewoner Mark (35) heeft 10 juli zelf een insluiper aangehouden.
"Die vrijdagmiddag had ik de voordeur open laten staan. Dat doe ik eigenlijk alleen als ik in de gemeenschappelijke tuin van de A.B.C. straat zit. Ik stond wat te praten en op een zeker moment zag ik een onbekende man een paar keer om zich heen kijken en vervolgens mijn huis binnenlopen. Ik rende erop af, deed de deur met een knal dicht en hield de man aan. Ik ben niet snel bang, nee. "Wat je nou doet, is zó stom. Jij hoort hier niet" zei ik. Die vent was echt overrompeld maar hij ontkwam er niet aan: ik belde de politie en agenten namen 'm mee. De volgende dag kwam opnieuw een agent langs, deze keer met een bedankbriefje. Ook met een briefje voor advies over woningbeveiliging trouwens. Maar dat ligt nog ongebruikt op mijn bureau.
Tja, ik kom uit een dorp waar we dag en nacht de deuren open lieten staan. Ik vind gewoon dat als iets niet van jou is, je eraf moet blijven. Na dit incident ga ik ook niet ineens mijn huis hermetisch afsluiten, hoor."
De website www.stopdecriminaliteit.nl kent Mark nog niet. "Ik wéét dat er wordt ingebroken. Ik ben er niet het type naar om zo'n site te raadplegen en dan mijn huis te gaan beveiligen. De insluiper kwam de volgende dag zijn excuses nog aanbieden. Toen heb ik hem meteen duidelijk gemaakt dat ik hem nooit meer wil zien in de straat". ●

Wijkagenten in de Binnenstad

Van links naar rechts: Bert van Barneveld, Johan Jens, Johan Vermeulen, Peter de Klein, Menno de Groot, Emile Vermeulen, Jeroen Gröning en Jaap van der Grint. Wijkagent Chris Proveniers ontbreekt op de foto. © Jan Lankveld

De politie vindt het belangrijk dat u de wijkagenten inschakelt als u overlast of criminaliteit ervaart. Als er levens op het spel staan, als u ooggetuige bent van een misdrijf of als u iets verdachts ziet, **belt u 1-1-2**. Maar er zijn ook veiligheidszaken die niet binnen tien minuten om actie vragen en die structureel moeten worden aangepakt. In die gevallen belt u tijdens kantooruren naar **0900-8844** en vraagt u naar het wijksecretariaat van de Binnenstad of de wijkagent. De wijkagent is regisseur voor politiezaken in de wijk. Hij is het gezicht en aanspreekpunt in de wijk en bepaalt (in overleg met partners) welke zaken aandacht van de politie krijgen.
In de Binnenstad werken negen wijkagenten samen met wijkteammedewerkers. Sinds kort is voor specifieke wijken een verdeling gemaakt. Op het kaartje ziet u welke wijkagent voor u het eerste aanspreekpunt is. ●

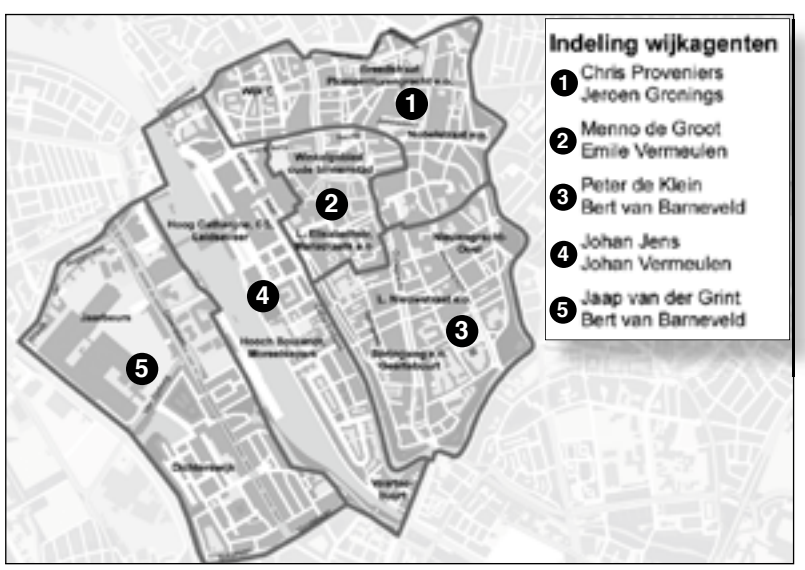

Kom op met die bouwmanager

In de zomer van 2007 zei Vincent Oldenborg (Stadspartij Leefbaar Utrecht):
"We moeten op zoek naar een krachtdadig persoon van buiten het Utrechtse gekrakeel, die zowel artistiek als organisatorisch over voldoende gezag beschikt om de kar van het Muziekpaleis vanaf nu te trekken. Iemand die goed is ingevoerd in de internationale muzikale netwerken om ook op die gebieden deuren te openen. Bekleed met de bevoegdheid om de nodige beslissingen te nemen. Iemand met als enige drive het realiseren van schitterende muziekbelevenissen in een prachtig gebouw".
Een jaar later vroeg Leefbaar Utrecht opnieuw of het college op korte termijn op zoek wilde gaan naar een nieuwe directeur in plaats van te wachten tot een jaar voor de oplevering.
En in juli 2009 is het dan zover: er is besloten dat het Muziekpaleis eindelijk de zo vurig gewenste bouwdirecteur krijgt. Iemand die wel weet hoe een muziekcentrum te bouwen en de beoogde huurders Vredenburg, Tivoli en SJU goed samen te laten werken. Maar helemaal gerust is Vincent Oldenborg nog niet: 'Zolang het hele college invoering van een eenhoofdige leiding niet expliciet en helder kan of wil toezeggen, kunnen we eigenlijk niet anders dan concluderen dat we als stad niet in staat zullen zijn om dit proces binnen de kaders te realiseren. En dan geldt beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Laten we dan het Vredenburg maar omzetten in een mooi plein en vervolgens nadenken wat we waar met het muziekaanbod in de stad doen."
De Vrede van Utrecht komt met grote stappen dichterbij, en het is mooi dat bouwer Heijmans heeft gezegd dat hij op tijd klaar is. Blijft nog steeds de vraag of de beoogde gebruikers van het gebouw, Vredenburg, Tivoli, en SJU, dat ook zullen zijn. ●

Muzikale hart

De afgelopen maanden is duidelijk geworden dat de kosten voor het nieuwe Muziekpaleis hoger zullen worden dan begroot was. Daar zijn we allemaal behoorlijk van geschrokken. De onvoorziene extra kosten zijn voor een groot deel te verklaren door een stijging van de prijzen van de grondstoffen, door aanpassingen in de oorspronkelijke plannen en door het feit dat de "oude zaal" niet gesloopt, maar verbouwd gaat worden. Maar het is natuurlijk een onwenselijke situatie en we zullen er op toezien dat bij vergelijkbare situaties in de toekomst eerder en sneller ingegrepen zal kunnen worden.

Inmiddels zijn de plannen nogmaals uitvoerig bestudeerd en waar mogelijk is gesneden in de kosten.
We zijn er nog steeds van overtuigd dat er nu gewerkt wordt aan een mooi, internationaal concertpodium. En op weg naar 2018, het jaar waarin Utrecht Culturele Hoofdstad van Europa wil zijn, is een dergelijke ambiance een van de randvoorwaarden.
Maar het nieuwe centrum zal in de eerste plaats de bewoners van de stad de gelegenheid bieden om op vele manieren van veelzijdige muziekuitvoeringen door gerenommeerde artiesten te genieten. ●

Valse noten

D66 is altijd voorstander van het muziekpaleis geweest. Het kan een hartstikke mooie plek zijn die het toch al rijke culturele leven in Utrecht een extra boost geeft. Natuurlijk hebben wij ons ook achter de oren gekrabd: bijna 95 miljoen! Hoeveel andere culturele projecten zou je daarvan wel niet kunnen financieren? Maar goed, Utrecht verdient zo'n plek, dus als het 95 miljoen moet zijn en je kunt het voor dat bedrag ook goed exploiteren, dan moest dat maar.
Toen vlak voor de zomervakantie bleek dat er 34 miljoen extra bij moest - terwijl wij de wethouder steeds aan de tand gevoeld hebben over de risico's en de budgetten - was D66 op zijn zachtst gezegd not amused. Niet over het bedrag en niet over het veel te late moment waarop de gemeenteraad er over ingelicht werd. Het was voor ons weer een voorbeeld van de nare bestuurscultuur in Utrecht. Wat moet je als je zo laat voor een voldongen feit wordt geplaatst? De hele boel afblazen? Dat was al onmogelijk. Zomaar 34 miljoen extra ter beschikking stellen? Bestuurlijk onverantwoord wat ons betreft.

D66 diende een motie in om het besluit twee maanden uit te stellen, zodat er tijd was voor een onderzoek om te kijken hoe we die budgetoverschrijding konden oplossen. De wethouder kwam D66 geen centimeter tegemoet. En daarom hebben wij, als voorstander van het Muziekpaleis, moeten tegenstemmen. Een zeer pijnlijke beslissing. Maar net iets minder pijnlijk dan 34 miljoen gemeenschapsgeld uitgeven aan een project waarvan je niet weet of het rendabel kan worden, waarvan je onvoldoende onderzocht hebt of het goedkoper kan en waarover de raad veel te laat geïnformeerd is.

Al uw vragen en opmerkingen over dit onderwerp zijn welkom op d66@utrecht.nl
Lees meer hierover op onze website: www.d66utrecht.nl ●

Cultuur-snelkookpan

Utrecht is een belangrijke culturele trekpleister. Kunst, festivals, musea, Utrecht heeft het allemaal. Het Muziekpaleis is de kroon op het werk van vele jaren om van deze stad de place to be te maken als het op muziek aan komt. Een dergelijk breed en divers muziekpodium is onbekend in Nederland. Het Muziekpaleis kenmerkt zich door het verzamelen van de grootste muziekstromingen in één gebouw. De grote zaal uit het oorspronkelijke Muziekcentrum Vredenburg met de geroemde akoestische waarde blijft behouden. Het gebouw zal verder nog bestaan uit een pop-rock zaal, een cross-over zaal, een jazzclub en bijbehorende zaal en een kamermuziekzaal. In samenwerking met verschillende partners zal het Muziekpaleis het hele jaar door een grote aantrekkingskracht op het uitgaand, feestend en levensgenietend publiek hebben. Kortom, het Muziekpaleis is een grote cultuur-snelkookpan.

Het Muziekpaleis is belangrijk voor de stad en Utrecht laat zich terecht niet uit het veld slaan door de nu vastgestelde overschrijding van het budget. De culturele waarde op muzikaal gebied en het architectonisch prachtige ontwerp zijn de investering meer dan waard. Het hele Vredenburg, een deel van de Catharijnesingel en het Stationsgebied ondergaan een grote renovatie. Het Muziekpaleis is met haar uiterlijk een bijna cruciaal onderdeel van het nieuwe aangezicht van het vernieuwde Utrechtse centrum dat door deze plannen vergroot en verdiept gaat worden. ●

Zochergroen

Komend najaar publiceert het Milieucentrum Utrecht de nieuwe bomenwandelgids 'Zochergroen, Wandelen langs bijzondere bomen in het Utrechtse Singelpark'. De monumentale bomen staan centraal, maar de gids biedt ook veel informatie over geschiedenis, ontwerp, beheer en monumenten in het park. Tot 1 oktober voorintekenen, met een korting van € 3,- op de winkelprijs van € 12,50 euro, via www.milieucentrumutrecht.nl.

Stad minder schoon

Veel steegjes, hofjes en werven worden niet meer goed schoongemaakt, wat een slordig en verwaarloosd beeld geeft, zo schrijft een aantal beheergroepen aan wethouder Floris de Gelder. Ook de onkruidbestrijding laat steeds meer te wensen over. In sommige andere steden, zoals Maastricht, is een hoger onderhoudsniveau.
Stadswerken geeft toe dat door bezuinigingen de reiniging in het gedrang komt. Het aantal klachten neemt toe. ●

www.binnenstadskrant.nl

AGENDA

Città della musica

Città della Musica is een samenwerkingsverband van inmiddels veertien organisaties die concerten organiseren in de Binnenstad, meestal in kerken. De Città-agenda staat in de Binnenstadskrant en op www.utrecht-muziekstad.net.

SEPTEMBER

Vr 11 Pieterskerk
20.15 William Byrd Vocaal Ensemble olv Nico van der Meel: Muziek der Sferen; Van Delft, Ruimtezang (première); werken van Schütz, Lassus, Desprez, Sweelinck en Vincenzo Galilei; € 12/10

Za 12 Binnenstad
10.00 Open Monumentendag

Za 12 Nicolaïkerk
10.30 Openbare masterclass door Peter Planyavsky (orgel); gratis

Za 12 Willibrordkerk
12.00 Bas Groenewoud (orgel); collecte (ook om 14.00 uur)

Za 12 Domkerk
15.30 Jan Jansen (orgel); Bach, Orgeltoccata's BWV 538-540, 564-565; collecte

Za 12 Nicolaïkerk
20.00 Peter Planyavsky (orgel); € 10

Zo 13 Binnenstad
10.00 Culturele Zondag: Utrecht Uitfeest; zie www.culturelezondagen.nl

Zo 13 K&W
12.00 Van Swieten Society: Het genie Haydn

Zo 13 Willibrordkerk
14.00 St. Willibrordkoor olv Bernard Rikkert de Koe mmv Bas Groenewoud (orgel); Widor, Missa op. 36; collecte

Za 19 Domkerk
15.30 Jan Jansen (klavecimbel) en Maarten Jansen (barokcello); Bach, Sonates en suites; collecte

Za 19 Lutherse Kerk
19.00 Arezzo Ensemble olv Martijn Vink (cello) mmv Sally Vincent-Smith en Thomas Cuypers (cello); C.Ph.E. Bach, Celloconcert; Händel. Concerto Grosso 1; Vivaldi, Concert voor twee celli RV 531; € 5

Za 19 Tuindorpkerk
20.15 Vocaal ensemble Ab Novembris olv Willeke Smits mmv Bas Groenewoud (orgel); Scarlatti, Stabat Mater; collecte

Zo 20 Willibrordkerk
14.00 Bas Groenewoud (orgel); Widor, 1e Symfonie; De Lange, Sonate nr. 3; collecte

Zo 20 Josephkerk
15.30 Trio da Fusignano

Zo 20 Gertrudiskathedraal
20.15 Bachcantatedienst mmv I buoni antichi; BWV 138, Warum betrübst du dich, mein Herz; collecte

Do 24 Lutherse kerk
20.15 Lisa Jacobs (viool) en Ksenia Kouzmenko (piano); Schumann, Fantasie voor viool en piano Op 131; Brahms, Sonate 2; R. Strauss, Sonate Op. 18; € 15

Vr 25 Pieterskerk
20.15 Lysenko Koor olv Irina Gorvanko mmv Olena Mayboroda, Olga Pavlyshyn, Svyatoslav Vynnyk en Mariya Gulyak: Liturgische en profane gezangen uit Oekraïne; € 12,50/8

Za 26 Jacobikerk
10.00 Orgeldag; gratis

Za 26 Domkerk
15.30 Koor, orkest en solisten van de Domcantorij olv Remco de Graas; Bach, Es erhub sich ein Streit BWV 19; collecte

Za 26 Geertekerk
20.30 Asko Kamerkoor olv Jos Leussink: Principles First; werken van Fox, Adriaansz, Clementi, Baroni en Johnson

Zo 27 Willibrordkerk
14.00 Mark Heerink (orgel); Widor, 2e Symfonie; Liszt, Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen; collecte

Zo 27 Janskerk
17.00 Schola Davidica olv Lisette Bernt: Choral Evensong; werken van Tallis, Stanford en Bernstein; info www.scholadavidica.nl

Zo 27 Willibrordkerk
19.30 Erard Ensemble; Brahms, Pianotrio in B; Goetz, Pianokwartet in E; € 15

Wo 30 Geertekerk
20.30 Camerata Trajectina mmv Gerrit Komrij, dansgezelschap Lieven Baert, blazersensemble La Caccia, Jos Groenier (regie): De zeven zonden van Jeroen Bosch; € 25

OKTOBER

Vr 2 Pieterskerk
20.15 Nederlands Kamerkoor olv Grete Pedersen: La voce femminile; werken van Tulve, Zebeljan, Canat de Chizy en Macris; € 18/12

Za 3 Janskerk
14.30 Holland Boys Choir olv Pieter Jan Leusink mmv Jan Vayne (piano): The Classical Proms; € 45

Za 3 Domkerk
15.30 Cantores Martini: Muziek voor de heilige Franciscus; collecte

Za 3 Willibrordkerk
20.15 Nederlands Bach Ensemble olv Krijn Koetsveld; Rachmaninov, Vespers; € 27/23

Za 3 Nicolaïkerk
20.30 Oost Nederlands Kamerkoor olv Rob Vermeulen; Welmers, Vibrating (premère); Wammes, Ode on celestial Music; werken van Henneman, Straesser, De Leeuw en Tsoupaki; € 10/9

Zo 4 Willibrordkerk
14.00 Paul van der Woude (orgel); Widor, 3e Symfonie; collecte

Zo 4 Geertekerk
19.30 Bachcantatedienst olv Gijs Leenaars: BWV 148 Bringet dem Herrn Ehre seines Namens; collecte

Vr 9 Museum Speelklok
19.30 Concertavond; € 8/6

Za 10 Domkerk
15.30 Domcantorij olv Remco de Graas; Charpentier, Missa a 8; collecte

Zo 11 Willibrordkerk
14.00 Willeke Smits (orgel); Widor, 4e Symfonie; collecte

Zo 11 Schillertheater
15.00 Unique Harmony of Two Voices mmv Wim Stoppelenburg (piano); € 15/12,50

Vr 16 Pieterskerk
20.15 Vocaal Ensemble Cantatrix olv Ger Vos: Amore e Morte; werken van o.a. Pärt en Lauridsen; € 12,50/10

Za 17 Domkerk
15.30 Heiko ter Schegget (blokfluit), Mieneke v.d. Velden (gamba) en Jan Jansen (klavecimbel); werken van Marais, Rameau en Hotteterre; collecte

Za 17 Binnenstad
19.00 Kinder Museumnacht; zie www.culturelezondagen.nl

Za 17 Lutherse kerk
20.15 Metamorphosen olv Gijs Kramers mmv Jörgen van Rijen (trombone); Bach, Brandenburgs Concert nr.3 in G, BWV 1048; Lindberg, Kundraan for Trombone and Strings; Lekeu, Adagio voor strijkorkest; Janácek, Strijkkwartet nr.1 "Kreutzer Sonata" (bewerking voor strijkorkest); € 10

Zo 18 Willibrordkerk
14.00 Wim Diepenhorst (orgel); Widor, 5e Symfonie; collecte

Zo 18 Geertekerk
15.00 Attaca Ensemble olv Fokko Oldenhuis; Glass, Einstein on the Beach; € 15/12,50

Zo 18 Josephkerk
15.30 Trio da Fusignano

Zo 18 Gertrudiskathedraal
20.15 Bachcantatedienst mmv I buoni antichi; BWV 56, Ich will den Kreuzstab gerne tragen; collecte

Vr 23 Geertekerk
20.15 Antoinette Lohmann (viool), Susanne Braumann (gamba en lirone), Leo van Doeselaar (orgel) en Siebe Henstra (klavecimbel) mmv Nico ter Linden (gesproken teksten): Bijbelse Sonates; werken van Kuhnau en Biber; € 19/6

Za 24 Domkerk
15.30 Harry van Berne (tenor), Mieneke v.d. Velden (gamba) en Jan Jansen (klavecimbel); werken van Marais, Forqueray en Campra; collecte

Za 24 Geertekerk
20.15 Il Trionfo del Tempo: Il Canto d'Orfeo; € 17/10

Zo 25 Willibrordkerk
14.00 Hayo Boerema (orgel); Widor, 6e Symfonie; Guilman, Sonate V; collecte

Zo 25 Janskerk
17.00 Schola Davidica olv Lisette Bernt: Choral Evensong; werken van Oost, Andriessen, Desprez en Röntgen; info www.scholadavidica.nl

Za 31 Domkerk
15.30 Domcantorij olv Remco de Graas; Fauré, Requiem; collecte

NOVEMBER

Zo 1 Willibrordkerk
14.00 Mark van Kuilenburg (orgel); Widor, 7e Symfonie; collecte

Zo 1 Geertekerk
19.30 Bachcantatedienst olv Gijs Leenaars: BWV 109 Ich glaube, lieber Herr, hilf meinem Unglauben; collecte

Vr 6 Pieterskerk
20.15 Cappella Amsterdam olv Daniel Reuss mmv Susanne van Els, altviool: Lux Aeterna; werken van Ligeti, Brahms, Cornelius, Reger en Mahler; € 18/12

Za 7 Domkerk
15.30 Cantores Martini; Machaut, Messe de Notre Dame; Goudimel, Psalmen; collecte

Za 7 Utrecht
Culturele Zondag: Niemandsland; t/m 9 november; zie www.culturelezondagen.nl

Zo 8 Willibrordkerk
14.00 Janno den Engelsman (orgel); Widor, 8e Symfonie; collecte

Wo 11 Willibrordkerk
15.00 Sint-Maartensliederen zingen voor kinderen v.a. 4 jaar, mmv Bernard Rikkert de Koe (dirigent), Bas Groenewoud (orgel) en Alec Breunesse (verteller); gratis

Vr 13 Pieterskerk
20.15 Collegium Musicum Amsterdam olv Anthony Zielhorst: Waar woorden tekort schieten; Palestrina, Missa Laudate Dominum; werken van De Wert en Willaert; € 12,50/8

Za 14 Domkerk
15.30 Jan Jansen (orgel); werken van Franck; collecte

Za 14 Jacobikerk
20.00 Sonante Vocale olv Patrick Pranger mmv Sabine Wüthrich (sopraan), Michel Poels (bariton) en Leo van Doeselaar en Wyneke Jordans (piano); Brahms, Ein Deutsches Requiem

Za 14 Geertekerk
20.15 Kamerorkest Pulcinella olv Jussi Jaatinen; Verhulst, Ouverture Gijsbrecht van Aemstel; Brahms, Vioolconcert; Weill, 2e Symfonie

Zo 15 Willibrordkerk
14.00 Mark Lippe (orgel); Widor, 9e Symfonie; collecte

Zo 15 Schillertheater
15.00 Trio Duranck; duetten van Brahms en Schumann, solo's van Mahler en Strauss; € 15/12,50

Zo 15 Gertrudiskathedraal
20.15 Bachcantatedienst mmv I buoni antichi; BWV 163, Nur jedem das Seine!; collecte

Zo 15 Geertekerk
20.15 Grand Désir: Troubadourliederen uit Albion; € 17,50/10

Wo 18 Geertekerk
20.15 RadioBlazersEnsemble; Marsen en arrangementen voor Harmonie van symfonie nr. 92 en 'Orlando Paladino' van Haydn; € 20

www.utrecht-muziekstad.net.

Vivaldi

dansende klanken
om mij heen

doen mij
de donkere kern vergeten
waarin het leven
is verzand
brengen mij terug
doen mij weer herleven

klanken
allegro vivace
dansend blij licht
om mij heen

Oeke Kruythof

Antonio Vivaldi componist 1675-1741

Oordopjeshotel

Dick Franssen

Boven hotel, beneden restaurant. Dat is het idee van horeca-onderneming Mammoni voor Domstraat 4, leeggekomen na het faillissement van interieurwinkel Mo. Een interessant plan, maar voor de hotelgasten is er een probleem. Zullen zij de slaap wel kunnen vatten, en vervolgens kunnen doorslapen, zo in de onmiddellijke omgeving van de Dom? Want de hele nacht door speelt het carillon schuin boven hun hoofd elk half uur een liedje. Bij zuidwestenwind (de overheersende windrichting in Nederland) landt het geluid met een kracht van tachtig decibel op de gevel.
Dat is niet gering. Slechts twee keer per jaar mag bij feesten in Utrecht op straat meer dan tachtig decibel geproduceerd worden. De ramen dicht houden is bij zoveel geluid niet voldoende. Het zou aardig zijn als het hotel bij de verwelkoming van gasten wijst op het nachtelijke carillonspel, en standaard oordopjes beschikbaar stelt.

Lichtshow

Meer hotels, dat is wat de gemeente graag wil. De hoop is dat veel toeristen in Utrecht zullen overnachten zodra de lichtroute Trajectum Lumen functioneert. Als zij voor het hotel in de Domstraat kiezen, krijgen ze dus niet alleen een lichtshow, maar als extraatje per nacht zestien keer een klein concert. In andere steden en dorpen in Europa gaat ‘s nachts vaak niet alleen het carillon uit, maar blijft ook de klok stil. Utrecht doet dat dus anders. Voorzitter Van Dobben van de wijkraad stuurde kort geleden de uitkomsten rond van een onderzoek naar de effecten van geluid op de gezondheid. Ook als je er in slaagt door nachtelijk kabaal heen te slapen, loop je schade op, zo blijkt.

Volle glorie

Albert Hutschemaekers, manager van het Stationsgebied, formuleerde het in een vorige gemeentelijke functie namens b. en w. zo: ‘Wij getroosten ons veel moeite de Domtoren in zijn volle glorie in stand te houden. Hierbij past het laten spelen van het carillon ook in de nachtelijke uren, zoals zeer vele, ook oudere inwoners van onze stad dat met ons waarderen. Wij achten het onjuist deze traditie te veranderen.’
Verderop in zijn brief zegt hij dat mensen die ‘zich metterwoon in onze mooie Binnenstad willen vestigen’ de lusten en lasten goed moeten overwegen. ‘Zo het bespelen van het carillon in de nachtelijke uren al als een last zou kunnen worden ervaren - en kennelijk is dat bij enkelen het geval - dan zou dit naar onze mening een afweging in de besluitvorming behoren te zijn.’

Diepe melancholie

De praktijk is dat mensen die in de Binnenstad willen wonen, er meestal niet eerst wat nachtjes slapen. Ze horen het carillon pas als ze eenmaal zijn verhuisd. Datzelfde geldt voor toeristen.

In 1763 kwam James Boswell (geleerde en correspondentievriend van Belle van Zuylen) naar Utrecht. Hij schreef: ‘ik arriveerde op een zaterdagavond en kreeg een kamer met een hoog plafond en oud meubilair. Elk half uur speelde het carillon van de grote toren een treurige psalm. Een diepe melancholie overviel me. Ik rilde bij het idee om een hele winter te leven in ‘so shocking a place’. ●

‘Breedstraat steeds erger’

Bewoners van de Breedstraat en omgeving zien nog geen spoor van een oplossing voor de problemen in hun buurt, zoals raamprostitutie, tippelen, afwerken, coffeeshops, dealen, hangjongeren, vuilniszakvoetbalwedstrijden. ‘Integendeel, momenteel wordt alles alleen maar erger. En het wordt overheersender. En massaler. De problemen spelen al jaren, maar nu is het in onze buurt volkomen uit de hand gelopen.
We voelen ons in de steek gelaten door de gemeente en de politie. We rekenden op een gunstig effect van het straatmanagement en alles wat daarbij hoort. We zijn daar echter langzamerhand wel sceptisch over als we zien dat het straatmanagement zich vooral richt op zaken waarover redelijk overleg mogelijk is en consensus bereikt kan worden. Voor de echt moeilijke zaken, en daar hebben we het hier toch over, lijkt de lat te hoog te liggen.’ De brief aan de gemeenteraad, waarin zij hun klachten uiten, is ondertekend door zeven buurtbewoners, onder wie Harry Spek, Ari Doeser en Noor van Mierlo. ●

Laat hem niet alleen (bis)

‘Laat hem niet alleen’, luidde de dramatische kop boven een stukje in de Binnenstadskrant van maart 2005. Het ging over Siep Jonkman, die niemand meer had om hem te helpen bij het onderhoud van de tuin van de pandhof van de Dom. De oproep was succesvol: er kwamen vier vrijwilligers, maar door allerlei oorzaken is er nu nog maar één. Daarom zoekt hij opnieuw assistentie. Minimaal een uurtje per week werken in één van de mooiste kruidentuinen van Utrecht, daarvoor moeten toch mensen te vinden zijn. Jonkmans telefoonnummer is 6377718.

Liefst bellen tussen zeven en acht. ●

Cameratoezicht

B. en W. bevriezen het aantal camera’s voorlopig op het huidige aantal van 87. Uit een evaluatie blijkt dat de werking van het cameratoezicht niet goed in exacte cijfers is te meten. Het is moeilijk om te meten welke incidenten zijn voorkomen door de aanwezigheid van camera’s, maar het college vindt ‘dat uit de effecten die wèl gemeten worden, tezamen met de ervaringen van politiemensen, bewoners, bezoekers en ondernemers blijkt dat cameratoezicht in het Binnenstadsgebied nuttig is.’

www.binnenstadskrant.nl